

KarawankenBote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosaice) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Štev. 77.

Krainburg, 30. septembra 1942.

Leto 2.

Oberkrain se priznava k Reichu

Usmerjajoči proglas Gauleiterja in Reidsstatthalterja - Temeljna sprememba usode stare nemške krajine - Najpomembnejši dan za Oberkrain - Velika manifestacija desetisočev v Krainburgu

Krainburg, 28. septembra. V nedeljo, 27. IX. 1942 je doživelo Oberkrain velik dan. Na tisoče in tisoče ljudi je privrelo iz vseh krajev treh okrajev v Krainburg, da sliši naznanjeni govor Gauleiterja in Reichsstatthalterja dr. Friedricha Rainerja in podajo priznanje za Führerja in Reich.

Zgodaj zjutraj korakajo po stari trdnjavi Reicha oddelki policije, obmejne straže in mladine. Godbe zbude zamudnike. Polagoma se začnejo polniti ceste. Ljudje in zastave so znaki tega dneva. Na Veldeser cesti ima ob 9. uri apel nek polk policije — gorskih lovcev. Nastopili so, da sprejmejo zahvalo višjega SS- in Polizeiführerja Generalleutnanta der Polizei SS-Gruppenführerja Rössnerja za svoje delovanje v Oberkrainu. Številni častni gostje stranke, države in oborožene sile so prisostvovali temu vojaškemu nastopu. Polizei-Oberst Franz, poveljnik polka je ob prihodu višjega Polizei- und SS-Führerja jasno in ostro dal povelje za prezentiranje. Prezentirna koračnica je zazvenela. Polizei-Oberst je javil polk in Gruppenführer je obšel ob spremstvu Generalleutnanta Suttnerja, Generalmajorja der Polizei Brennerja in Generalmajorja der Polizei Knoofe vrste polka. Zopet se razlegajo povelja preko širne daljave. Gruppenführer je stopil na govorniški oder. Izrazil je zahvalo in priznanje častnikom in moštvu polka, ki so bili zaposleni tukaj v Oberkrainu v hudem poslovanju in jim naznani, da imajo sedem po nalogu Führerja nadaljnje naloge. Spomnil se je padlih tovarišev polka, ki so postali žrtve strahopetnih napadov. Spomnil je na to, da so ti padli tovariši vedno vzgled policista, ki je zmerom pripravljen za službo in da se bo polk vedno spominjal s častjo padlih tovarišev. Njegova posebna zahvala gre polkovnemu poveljniku, ki v polkovnih vrstah ne vzdržuje samo vojaške vzgoje in reda, ampak predstavlja tovariša za vsakega posameznega moža v polku. Nastop se je končal s pesmimi nacije.

Gauleiter časti padle

Medtem je prispel Gauleiter in spremstvu Kreisleiterja dr. Hradetzkyja in se je podal na Adolf-Hitler-Platz, da prisostvuje mimohodu policijskega polka gorskih lovcev. Godba Waffen-SS se je postavila in začela igrati. Na ljudske množice, ki so gledale ta mimohod, je napravil močen vtis. 3000 mož, ogorelih, zdravih, v lepih uniformah, je korakalo v paradnem koraku. Le redko se vidi trenutek, ko godbeni in igralni vod se paradni obliki zavijeta in s tem zaključita v mimohod. Ceste se še polnijo ljudi. Pisane noše, zeleno okrašeni vozovi ropočajo po cestah v mesto. Povsod se vidijo pričakujoči obrabi. Godbe oborožene sile, obmejne carinske straže in tri oberkrainske godbe igrajo na raznih prostorih v mestu. Medtem ko skoraj ni več prostora za množice ljudi na Adolf-Hitler-Platzu sta se Gauleiter in višji Polizei- und SS-Führer peljala na pokopališče junakov, da tam počastita padle. Ta počastitev dobi vidnega izraza v položiti krasnega venca, na čigar trakovih sta v 12 barvah razvidna Hoheitszeichen in napis »Der Gauleiter und Reichsstatthalter in Kärnten«. Gauleiter pozdravi častne goste in je ob zvokih pesmi o dobrem tovarišu obšel v spremstvu SS-Gruppenführerja Rössnerja, Generalleutnanta v. Suttnerja, Generalmajorja der Polizei Brennerja in Generalmajorja der Polizei Knoofe vrste grobov. Ta počastitev padlih se konča s pesmimi nacije.

Malo pred 12. uro se je končal nastop desetisočev. V Krainburgu redko videne ljudske mase stoje v redu na Adolf-Hitler-Platzu. Ob strankinem domu Ortsgruppe Krainburg — mesto stoje od Gauleiterja povabljeni častni gostje. Poleg že imenovanih so se zbrali Gaustabsamtsleiter Dr. Pachneck, Reichsamtsleiter Dr. Lapper, Kreisleiterji Oberkraina,

Standortsältester Oberst Kubert, Oberst der Gendarmerie Handl, Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD Standartenführer Dr. Blume, poveljnik der Sicherheitspolizei und des SS-Sturmabführer Vogt, Oberregierungsrat Hierzegger, SS-Standartenführer Maier-Kaibitsch, Regierungsrat Ernst, SS-Hauptsturmführer Dr. Friedl, Führer der SS-Standarte

19 Obersturmbannführer Kleist, mestni sveti Oberkraina, Ortsgruppenleiter in župan Krainburga. Kot zastopnik Visokega Komisarja iz Ljubljane je prišel podpolkovnik Karabinierjev Ceronazzo. Pisana slika se pokaže: postrojeni častni bataljon policije, črno oblečeni možje domače straže iz Steina, slikovite noše iz Oberkraina, bele bluže BDM, rjave srajce HJ in uniforme stranke, oborožene sile, zastave in girlande, svetlo sonce in polna okna ljudi pri tej, za Oberkrain tako pomembni manifestaciji. Tišina, ki je več minut ležala nad trgov, pretrga streljanje z možnarji in zvonjenje. To je znak, da je prišel Gauleiter Dr. Rainer na manifestacijski prostor. Gauleiter je stopil z voza in se podal na čelo častnih gostov. En godbeni in en igralni vod der Waffen-SS igra Khevenhüllerjevo koračnico, častni oddelki prezentirajo. Med vzkliki mladine in pritrjevanjem prebivalstva stopa Gauleiter s spremstvom skozi široki srednji prostor Adolf-Hitler-Platza na govorniški oder. Tam pozdravi svoje zavratno umorjenih Oberkrainerjev. Pozdravi Ortsgruppenleiterje Oberkraina, dijaštvo jugovzhodne službe v Oberkrainu, stare vojake in obide fronto častnega bataljona. Oberkrainske godbe igrajo svečano pesem in 300 pevcev iz Oberkraina pod taktirko Sängerkameradschaftsführerja Horaka (Krainburg) zapoje kot začetek pesem »Hvalite svetle zvezde gora«. Nato otvori Kreisleiter Kuf manifestacijo, v katerem je Gauleiter Dr. Rainer o Oberkrainerjih sledeče izjavil:

Gauleiter dr. Rainer govori:

Oberkrainerji in Oberkrainerice!
Mnogo tisoč Vas je danes prišlo semkaj iz Vaših dolin in vasi, iz Vaših delavnic in stanovanj. Navzoči ste tukaj kot poklicani zastopniki celokupnega prebivalstva v Oberkrainu, in jaz govorim k Vam kot po Führerju postavljeni Gauleiter in Reichsstatthalter, ki imam po njegovem nalogu skrbeti za to, da ta dežela najde zopet pot v Velikonemško državo, h kateri je spadala več tisoč let.

Sveta so tla, na katerih stojimo. Sveta za Vas, kot zemlja Vaše ožje domovine, sveta za ves nemški narod, ker oznanja tukaj 700 germanskih grobov z gotskim in langobardskim orožjem, nakitninami in predmeti uporabe, da so že pred 1300 leti Germani ščitili to deželo pred vdori roparskih Avarov. Karl Veliki je porazil Avare in združil Oberkrain z Veliko Frankovsko državo. Po težkih obmejnih bojih je nemški cesar Otto I. ustanovil nemško krajino Krain, katere jedro je bilo Oberkrain. Mejni grof je imel svoj sedež v mestu Krainburgu, ki bo v bodočih letih slovesno obhajalo svoj 1000 letni obstanek kot trdnjava Reicha.

Odtlej je Oberkrain vedno spadalo k Heiliges Reich der deutschen Nation (sveti državi nemške nacije) in s tem k zapadu, k izvoru in braniku evropske kulture. Tukaj so se po keltskih Karnerjih, ki so ravnali tako kakor v Kärntnu dali ime tej deželi, naselili Gotje, Langobardi, potem Slovani, Bajuvari, Franki in naposled plemiči, kmetje brambovci in meščani nemških rodov. Kri vseh teh se pretaka v Vaših žilah, Oberkrainerji in Oberkrainerice! Bodite ponosni na to svojo krvno dediščino, ki Vas s približno enakimi podedovanimi sposobnostmi naj-

Proklamacija prebivalstvu Gorenjske

Vsled krivde zločinskih komunističnih elementov in njih pomagačev je prišlo mnogo zla nad Gorenjsko. Boljševiški tolovaji in morilci — večji del deželi tuja svojat — so računali s tem, privabiti prebivalstvo z lažmi in obljubami in spraviti deželico v nemir. Kdor jim ni sledil iz dobre volje, tega so prisilili ali umorili. Razrušenja, požigi, izropane trgovine in kmetije, kri mnogih umorjenih mož in žena so povsod vidne sledi komunističnega nasilja. Kakor že mnogokrat v zadnjem tisočletju, se je tudi v tej stiski postavil Nemeč na branik gorenjske dežele. Kljub temu, da bijejo milijoni nemških vojakov na vzhodu in zapadu severu in jugu Evrope v zmagoslavni bitkah največjo odločilno borbo zgodovine na kopnem, na morju in v zraku, je poslal Führer na mojo prošnjo v deželo potrebne sile za pobijanje boljševiškega krvavega terorja. Večji del tolpe je uničen, ostanek pa razbit ter beži. Prebivalstvo pa se je ne glede na obžalovanja vredne izjeme, vedno večji meri odločilo za red in zakon nemškega Reicha. Namesto začeta pasivnega in pričakujočega zadržanja je stopilo čestokrat sodelovanje pri ugotavljanju sovražnih skrivališč in pripravljenost za aktivno obrambo. Vidim v tem znake preokreta v pričanju, od katerega upam, da bo trajno. Uspehi nemških enot na eni in pozitivno zadržanje širših krogov prebivalstva na drugi strani mi omogočajo, ustvarjati nadaljnje predpogoje za podvig na Gorenjskem.

Z razveljavo policijskih omejitev je uvedeno vzpostavljane normalnih razmer. Kazenskih ukrepov kakor prav posebno prisilnih izselitev spričo nastalega miru ni več treba ter veljajo zato z današnjim dnevom kot zaključene. V bodoče naj nas nihče več ne prisili do takih najtrših kazni! V znak svojega zaupanja sem sklenil, vse Gorenjce, ki so se prijavili za člane Kärntner Volksbunda in se izkazali v preteklih mesecih kot pozitivni in državni zvesti elementi, v veljavo od 1. oktobra 1942 sprejeti v Volksbund in jim podeliti »državljanstvo do preklica«. Prevzamejo s tem iste pravice, katere vse uživajo državljani Velikonemškega Reicha ter so tem v vsakem oziru enaki. Enake pravice imajo za pogoj enake dolžnosti! Kot pripadniki Velikonemškega Reicha so Gorenjci obvezni do zvestobe napram Führerju in Reichu, do poslušnosti napram od Führerja postavljenim organom, do borbe zoper vsa državni sovražna stremjenja, do odslužitve der Wehrpflicht (vojne službe) in der Arbeitsdienstpflicht (dolžnosti službe dela), do spoštovanja zakonov in naredb, do sodelovanja na vseh področjih javnega življenja. Kot prebivalce obmejnega Gaua Kärnten obvezujem vse tukaj naseljene k posebni pazljivosti zoper državni sovražna stremjenja, k hrabrosti in požrtvovalnosti pri obrambi južne pokrajine Reicha, k marljivosti in pridnosti, podomačiti se z jezikom in ureditvami nacionalsocialističnega Velikonemškega Reicha.

Kdor bo izpolnil te dolžnosti, bo tukaj lahko živel v varstvu Reicha. Odprta pa mu je preko njegove drage ožje domovinske deželice kot domovina ves veliki Reich nemškega naroda. Ta Reich spoznati in mu lahko na kakršnem koli mestu služiti, bo Vaš ponos in sreča Vaših otrok. Gorenjska bo deležna bodočih Führerjevih podvigovalnih del, z regulacijami in popravki bodo izravnane škode preteklosti, zdrava ekstenzenca kmetov, obrtnikov, delavcev in nameščencev bo zasigurana.

Najstrožja kazen pa zadene tistega, ki postane državni nezvest ter krši svojo dolžnost. Vsakega krivca in z njim po istem protidržavnem mišljenju zvezane družinske in hišne člane bomo iz dežele odstranili. Zapravili so svoje imetje, v težjih slučajih pa svoje življenje. Za vsako nasilno dejanje velja smrt. Tudi ne bomo dovolili skritega nasprotstva, tajne sabotaže ali podtalnega rovarjenja. Kdor o tem ve in je tiho, je sokriv. Kdor pa stoji kot strahopetnež ob strani, kjer velja, braniti se s skupnimi močmi pred roparskim napadom, ni vreden, da prebiva v tej deželi.

S tem, Gorenjci in Gorenjke, je Vaša pot jasna. Na Vas je, če jo boste hodili. Po mesecih težke stiske in grenkega trpljenja za mnoge od Vas stopite z današnjim dnevom v zasigurano pravno razmerje v okviru Velikonemškega Reicha. Čas nesigurnosti in nevarnosti je za Vami. Vaša ekstenzenca je trdno zvezana z usodo Reicha. S to proklamacijo so Vaše pravice in dolžnosti jasno orisane. Svečano se zavežem, skrbeti za izpolnitev teh določil v dobrem kakor v slabem. Naj sledi iz tega za Vas Gorenjce sreča in blagoslov!

Krainburg, dne 27. septembra 1942.

Chef der Zivilverwaltung
gez. dr. Rainer,
Gauleiter und Reichsstatthalter

(Nadaljevanje na 3. strani)

Amerikanski prevoz čel uničen v severnem Atlantiku

Doslej zavojevano stalingrajsko območje je popolnoma očiščeno sovražnika — V severozapadnem delu Kavkaza je zavzetih več višinskih položajev

Oberkommando der Wehrmacht je dne 28. septembra objavilo:

V severozapadnem delu Kavkaza so slovaške čete v trdih gorskih bojih zavzele več višinskih položajev. Na obrežju Črnega morja je nek nemški brzi čoln potopil parnik z 1000 brt.

V boju za Stalingrad so nemške čete prodrle sedaj tudi proti severnim delom mesta. Doslej zavojevano mestno ozemlje je bilo docela očiščeno sovražnika. Napade so učinkovito podpirali združeni ognjen topništva vojske in protiletalskega topništva zračnega orožja in v masah poslani nemške, romunske in hrvatske letalske sile za boj na bližino. Sovražnikovi razbremenilni napadi južno in severno od mesta so se izjalovili.

V srednjem frontnem odseku in pri Rshewu smo odbili več sovražnikovih z močnim topništvom podprtih napadov deloma z nasprotnim napadom in smo uspešno nadaljevali neko lastno krajevno napadno podvzetje.

Južno od Ilmenskega jezera so se zrušili ponovni napadi sovražnika, ki je imel pri njih visoke zgube. Tudi južno od jezera Ladoga smo v žilavih bojih odbili ponovne sovražnikove napade. Z močnimi silami podvzeti sovražnikov poskus, predreti skozi obkoljevalni obroč okrog Leningrada proti vzhodu preko Neve, se je izjalovil ob visokih sovražnikovih izgubah. Število uničenih čolnov se je zvišalo na 395.

Na fronti ob Lednem morju je zračno orožje podnevi in ponoči napadalo sovjet-

ska letalska oporišča. Nemški lovci so pri tem brez lastnih zgb srestrelili 25 sovražnih letal.

Kakor je bilo objavljeno že v posebnem poročilu, so nemške podmornice v severnem Atlantskem morju uničile največji del nekega ameriškega prevoza čel, ki je bil namenjen v Anglijo. Zgrabile so nek hiter sovražni konvoj, obstoječ le iz malega števila velikih potniških parnikov, ki je bil močno zavarovan in natovoren s četami, municijo in vojnim materialom. V več dni trajajočih trdih napadih in zasledovalnih bojih so potopile nek velik

Sovjeti na Kavkazu zopet vrženi nazaj

Skupine hiš v središču Stalingrada zavzete z naskokom — Nadaljnji sunki proti Volgi

Oberkommando der Wehrmacht je dne 27. septembra objavilo:

V severozapadnem delu Kavkaza in ob Tereku smo vrgli sovražnika iz na globoko razvrščenih položajev, dasi jih je žilavo branil. Pri obrambi proti nasprotnemu napadu so nemške čete uničile ob Tereku dva sovražna bataljona in pripeljale več sto ujetnikov. Zračno orožje je bombardiralo pristanišča Tuapse in Costa ter poškodovalo z bombnim zadetkom neko tovorno ladjo.

V notranjosti mesta Stalingrad je pehota z naskokom zavzela več bunkarskih položajev in skupin hiš, ter podprta po str-

parnik z dvema dimnikoma z 19.000 brt tipa »Vizeroy of India«, ki se je po treh torpednih zadetkih prevrnil, nek 17.000 brt obsegajoči parnik z dvema dimnikoma tipa »Regina dal Pacifico«, ki je po dveh torpednih zadetkih z velikim sikajočim plamenom zletel v zrak, nek 11.000 brt obsegajočo prevozno ladjo tipa »Derbyshire« in od varovalnega spremstva enega rušilca. Dve drugi prevozni ladji sta bili poškodovani po torpednih zadetkih.

S temi uspehi so naše podmornice prizadejale sovražniku težek udarec. Sovražno prevozno brodovje je zgubilo tri posebno dragocene nitre edinice s skupno 47.000 brt, ki so jih navadno uporabljali za posebno važne in nujne prevoze čel. V drugih morskikh okoliših Atlantskega morja od afrikankega do ameriškega obrežja so podmornice potopile še nadaljnjih 11 ladij s 57.000 brt, tako da znašajo celokupne zgube sovražnikove plovske v zadnjih štirih dne zopet 14 ladij s 104.000 brt.

moglavcih, na več mestih prodrli do Volge. Razbremenilni napadi proti fronti, ki zapira na severu, so bili zavrnjeni. Neka divizija oklopnjakov je pri tem uničila 24 večinoma težkih oklopnjakov. Združeni zračni napadi so prizadejali Sovjetom visoke zgube. Skupine nemških in romunskih bojnih letal so še dalje uničevale sovražne nove pošiljke na železniških progah ob spodnji Volgi. Na fronti ob Donu so krajevni boji. Severno-zapadno od Voroneša je zopet spodletelo več sovražnih napadov.

Pri Rshewu je sovražnik z močnimi, po oklopnjakih in letalcih podprtimi silami ponovno napadel en delni odsek fronte. Hudi boji so še v teku.

Južno od jezera Ladoga smo zavrnili več sovražnih napadov ob visokih krvavih sovražnikovih izgubah in z združenim ognjem vseh orožij ter z uporabo zračnega orožja razbili nadaljnja sovražnikova zbirališča. Pri nekem poskusu, prepeljati se čez Nevo, ki ga je sovražnik podvzel na široki fronti, smo uničili nad 260 čolnov in pripeljali večje število ujetnikov.

Sovjeti so tekom včerajšnjega dne zgubili 50 letal; na pogrešamo tri lastna letala.

V severni Afriki so nemška bojna letala dne 25. septembra z napadom preseletila neko britansko oporišče v oazi Kufra. Bombni zadetki in obstreljevanje s krovnim orožjem so povzročili razdejanja in požare v napravah utrd in letališč ter stanovanjih čet. Nemški lovci so dne 26. septembra ob zaščiti konvoja in v posamičnem zasledovanju brez lastnih zgb srestrelili osem britanskih lovskih letal. V pretekli noči je bilo bombardirano pristanišče Helioполи pri Kairu.

Na obrežju Rokavskega preliva in pri nočnih motilnih poletih nad ozemlje Severnega in Vzhodnega morja smo srestrelili štiri britanska letala.

Hauptmann Graf, Staffelpatän v nekem oddelku zračnega brodovja, je 26. septembra izvojeval svojo 200. in 202. zračno zmago.

Poulični boj v Stalingradu

Pridobitev prostora v kavkaškem ozemlju kljub trdovratni obrambi položajev

Oberkommando der Wehrmacht je dne 25. septembra objavilo:

V kavkaškem prostoru so nemške in zavezniške čete z napadom proti položajem, ki so jih trdovratno branili, pridobile še več prostora in zavrnile več nasprotnih napadov. Napadajoč ladijske cilje pred kavkaškim obrežjem, smo z bombnimi zadetki težko poškodovali dve tovorni ladji.

V stalingrajskem območju so napadale čete v žilavem boju za hiše zavzele nadaljnja utrjena oporišča. Razbremenilnih napadov na fronto, ki zapira proti severu, smo se v hudih bojih ubranili in pri tem srestrelili 36 oklopnjakov. Vzhodno od Stalingrada so bila bombardirana letališča podnevi in ponoči. Nočni bombni napadi so ponovno zažgali skladišča petroleja pri Saratovu. Ob izlivu Volge in vzhodno od veletoke smo potopili dve petrolejski ladji, poškodovali dva tovorna čolna in razstrelili nek vlak municije.

Na fronti ob Donu so italijanske čete zbile boljševidni poskus prepeljati se čez

reko. Pri Voronešu ponavlja sovražnik svoje brezuspešne napade.

V srednjem in severnem odseku fronte smo nadaljevali lastna napadna podvzetja. Sovražnikovi nasprotni napadi in krajevni napadi Sovjetov južnovzhodno od Ilmenskega jezera so se zrušili v obrambnem ognju.

Na vzhodnem Sredozemlju je neka podmornica potopila neko prevozno jadnico.

Britanski bombniki so v pretekli noči izvršili motilne polete nad Vzhodnim in Severnim morjem. Nočni lovci so srestrelili eno letalo, pomorsko protiletalsko topništvo in predstražni čolni pa pet britanskih letal. Po učinkovitih podnevnih nizkih napadih lahkih nemških bojnih letal na vojaške cilje na angleškem južnem obrežju je bilo v pretekli noči bombardirano neko prometno križišče na jugovzhodu otoka.

Pri uspešni obrambi močnih sovražnikovih razbremenilnih napadov v prostoru pri Stalingradu se je posebno odlikovala 66. pehotna divizija.

ZRČALO ČASA

Führer je danskemu kralju v prisrčnih besedah brzojavno čestital o priliki njegovega rojstnega dne, 26. septembra.

Führer je podelil Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (viteški križ železnega križa) Oberleutnantu Gerhardu Michalskemu, ki je Staffelpatän v nekem lovskem brodovju. Oberleutnant Michalski je rojen 25. junija 1917 v Augsburgu (Kärnten) in je v številnih zračnih bojih izvojeval svojo 41. zračno zmago.

Ogrski domobranski minister generalni polkovnik Karl Bartha je bil po lastni želji razrešen svoje službe. Njegov naslednik je generalni polkovnik v p. Wilhelm Nagy.

Ogrski zakon o ovekovečenju zaslug na mestnika državnega upravitelja, ki je padel na vzhodni fronti, podeljuje padlemu naslov: »Junač nacije«. Njegova vdova dobi označbo »vdova nacije« njen sin pa »sirota nacije«.

V Bolgariji morajo od 29. septembra naprej vsi židje nositi židovske zvezde.

Državni vodja maršal Antonescu je v petek sprejel Reichsarbeitsführerja Hierla, ki se začasno mudi na obisku romunske delovne službe.

V Parizu so ustanovili nacionalni komite, ki ima naziv »Prijatelji francoskih delavcev v Nemčiji«.

Albanska mesta Argiostastro, Berat, Kercira, Durazzo, Elbasan, Kukan, Piskopela, Skutari, Tirana in Valona so bila zaradi vzornega vodenja prebivalcev za italijansko-grškega vojnega pohoda odlikovana z italijanskim vojnim zaslužnim križem.

Kakor sporočajo iz pristojnih krogov v Tokiu, ki je po potopitvi dveh ameriških podmornic v severnem Pacifiku po edinah japonske mornarice znašalo sredi septembra število odprtetka velikoznačke vojske potopljenih ali težko poškodovanih sovražnih podmornic 102.

Moskva govori o „mejah zavezniške dolžnosti“

Ankara, 29. septembra. Zagrenjenost Sovjetov napram demokracijam je po v kratkem presledku potopljenih dveh konvojih v Lednem morju zavzela ostro obliko. Angleži in Amerikanci so zaskrbljeni zaradi ostroti, s katero oboja ne samo javnost, ampak tudi sovjetsko vodstvo zadržuje demokracij. Sovjeti predbacivajo Londonu in Washingtonu, da niso samo nezmožni izpolniti obljubo glede druge fronte, temveč da niti za to ne morejo skrbeti, da za Sovjete namenjene pošiljke dosežejo svoj cilj, čeprav Anglija in Amerika zatrjujeta, da imata največjo mornarico sveta. Več kot zanimivo je, če ne moreta ti dve največji mornarici sveta pripeljati varno konvoje na namembni kraj. Zaradi tega je upravičen sum, da demokracije ne mislijo resno s svojimi obljubami, če zahtevajo hladnokrvno in kot samo ob sebi umljivo, naj Sovjeti žrtvujejo slednjega moža. V anglo-ameriškem taboru v Kuybiševu so s posebno skrbjo opazili, da so vodilni sovjetski krogi te dni v prvič uporabljali besedo o »mejah zavezniške dolžnosti«.

Prepadlost v Washingtonu

Rooseveltov poraz v reprezentančni zbornici — Težak udarec

Ženeva, 29. septembra. Reprezentančna zbornica je, kot poročajo iz Washingtona, sprejela zakonski predlog za pobijanje inflacije z večino 284 proti 96 glasovom. Obenem je pa sprejela s 163 proti 105 glasovi dostavek k temu zakonu, po katerem so kompetence Roosevelta glede določanja cen zelo omejene. Pritrdila je namreč zahtevi združenja farmerjev, pri čemur naj se upoštevajo povišani pridelovalni stroški pri določanju najvišjih cen — za poljedelske pridelke. To pomeni težak udarec glede sprejema zakona za razširjenje Rooseveltovih gospodarskih polnomočij. V Washingtonu so radi so radi tega skoro osupli, kajti sedaj izjavljajo, da Roosevelt tega pogoja ne more sprejeti in da bo zoper to dopolnitev vložil svojo veto. Kajti povišanje poljedelskih cen bo prodrlo ves osnutek pobijanja inflacije. Če bi to povišanje zneslo samo 2 odstotka današnjih cen, bo to obremenilo letno 3 do 3.5 milijarde dolarjev za vse stroške preživljanja prebivalstva USA. Z drugimi besedami, vijak brez konca, ki je sedaj značilen za razvoj cen v USA, bi s to zakonodajo proti inflaciji ne bil odpravljen. Zakonski predlog gre sedaj pred senat. Tam pa položaj, kot povdarjajo, ni nič manj brezupen, kar zadeva kompromis med stališčem Roosevelta in onim poljedelstva. Če bi tudi senat osvojil dopolnitev reprezentančne zbornice, pomeni to nov fiasko Roosevelta napram kongresu. Roosevelt lahko potem samo na svojo odgovornost nadalje izvaja diktaturo. To pa pomenja sprčo bližajočih se volitev veliko nevarnost za Roosevelta in demokracijo.

Verlag und Druck: NS Gauverlag und Druckerei Kärnten, GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter: Dr. Emil Heitjan. — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann (z. Zt. vertritt Dr. W. W. Marko). — Zusätzl. leit. Anzeigenleiter: Dr. E. Heitjan.

Strankin dom v Stalingradu z naskokom zavzet

Prodor skozi močne sovražnikove položaje na Kavkazu in ob Tereku

Oberkommando der Wehrmacht je dne 26. septembra objavilo:

V severozapadnem delu Kavkaza in ob Tereku so nemške in zavezniške čete ob učinkoviti podpori zračnega orožja predrle skozi več močno izgrajenih sovražnikovih položajev. Pred kavkaškim obrežjem Črnega morja so nemški brzi čolni potopili neko sovjetsko petrolejsko ladjo z 2000 brt

Japonske podmornice v Atlantskem morju

Nemške ladje v Indijskem oceanu — Vzpostavljeno je skupno vojskovanje

Berlin, 29. septembra. Oberkommando der Wehrmacht objavlja:

V teku skupnega pomorskega vojskovanja sil trojnega pakta so japonske vojne ladje stopile v stik s skupinami vojnih sil osi, ki operirajo v Atlantiku.

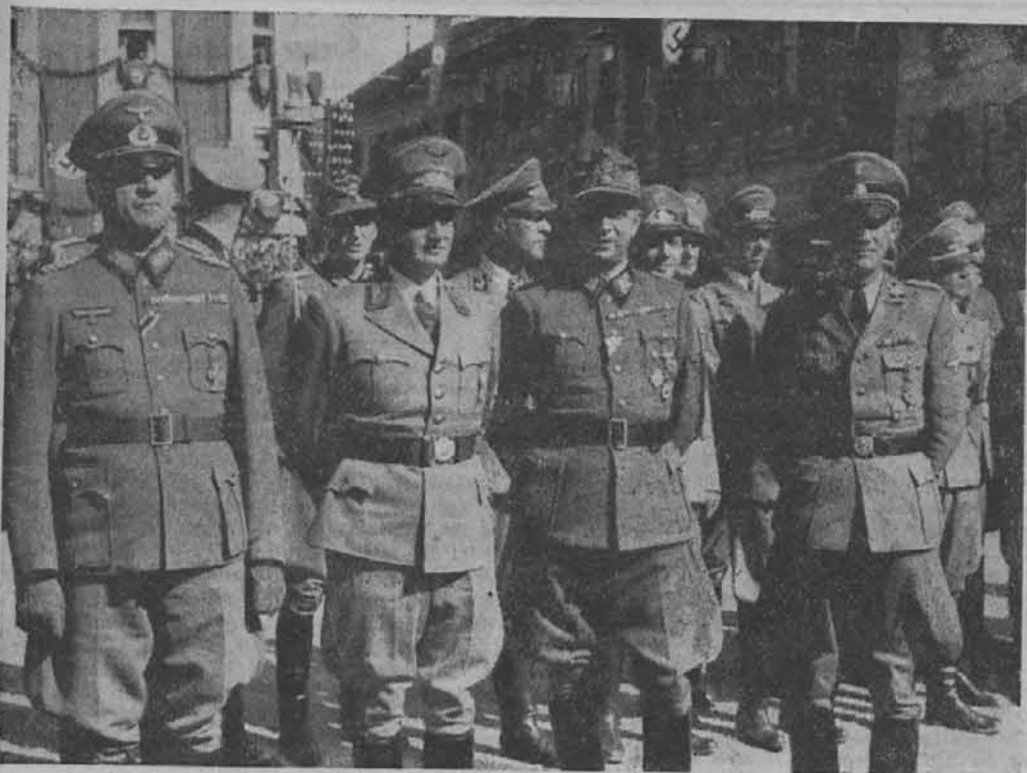
Ko so nemške pomorske sile že od vstopa Japonske v vojno sodelovale z japonskimi edinicami v Indijskem morju, je s pojavom japonskih podmornic sedaj v prvič tudi v Atlantiku izvedeno sodelovanje na vojaškem področju. Ta dogodek je v operativnem pogledu načelnega pomena.

Ena izmed japonskih podmornic je bila poslana v neko nemško oporišče in je med tem zopet odplula v svoje operacijsko področje.

Nad 9000 kilometrov znaša po zračni črti razdalja med Berlinom in Tokiom, in ladja, ki hoče iz japonskih luk doseči evropejska obrežja Atlantika, mora poprej preprečkati tri oceane v vsej njihovi širini. Če torej OKW objavlja, da so japonske podmornice na Atlantskem morju stopile v stik z nemškimi in italijanskimi podmornicami, ki tam operirajo, je to znak, na eni strani, da ta vojna obsega ves svet, na drugi strani, pa se iz poročila predvsem jasno spozna, da je kljub ogromnim daljavam, ki ločijo središče japonske sile od sil osi v Evropi, vseeno mogoče pametno sodelovanje sil po skupno premišljenem vojnem načrtu.

75 odstotkov manj mesa v USA

Lizbona, 28. septembra. Rooseveltova napoved enega brezmesnega dne v USA se bo s 1. oktobrom uresničila. V četrtek je izjavil poljedelski minister Wickard, da se mora prodaja mesa civilnemu prebivalstvu od tega dneva dalje skrbeti za okoli 75% napram porabi v istem času lanskega leta.

Od leve na desno: Generalleutnant pl. Suttner, Gauleiter dr. Rainer, Generalmajor der Polizei Brenner, 44- und Polizeiführer Generalleutnant der Polizei Rösener.

Oberkrain se priznava k Reidu

(Nadaljevanje s 1. strani.)

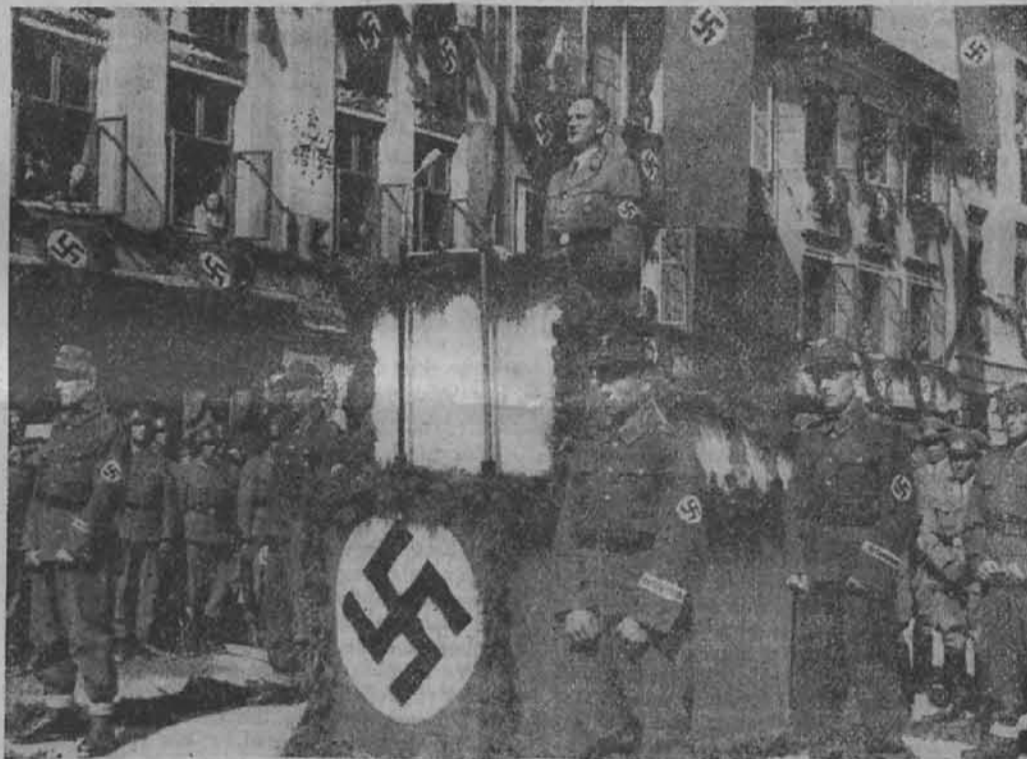
tesnejše veže z nemškim narodom. Germanška krvna dediščina pa je bila odločilna tudi za to, da se je v tej deželi izoblikovala kultura nemškega kova. Oblike kmečkih dvorov in hiš, križe ob potih in kapelice, panje in hiflarje, pluge in vozove, vse to so prinesli nemški kmetje v deželo in čisto enako kakor dalje proti severu v vso alpsko deželo. Ene in iste pravljice pripoveduje mati v Oberkrainu svojim prisluškočim otrokom kot jih pripoveduje mati v nemški kárntnerski deželi in ene in iste postave povesti o junakih navdušujejo naše mladeniče, isto spoštovanje uživa žena. Do srede 19. stoletja so na tem prostoru ob veliki udeležbi prebivalstva predvajali nemške ljudske igrokaze. Slovenski zgodovinar Hauptmann govori o »germanskem« in »frankovskem« Krainu. Oberkrainer Franz Prescheren je pesnikoval tudi v nemškem jeziku in hvalil njega lepoglasje. V javnem življenju je prevladoval nemški državni jezik, zapisniki, uradne vloge in pismene pritožbe kmetov se najdejo do zadnjega časa v nemškem jeziku. Valvasor, ki je spisal v nemškem jeziku knjigo »Ehre des Herzogtums Krain« (Slava vojvodine Kranjske), pravi: »Med Oberkrainerji slišimo govoriti tri jezike, namreč kranjski, nemški in mešanico iz kranjskega in nemškega jezika«.

Cestni predor na Loiblu

Z deželo Kärnten je bilo Oberkrain vedno in cvetočih trgovskih zvezah. Loibl je bila najvažnejša trgovska cesta; že trikrat so nameravali zgraditi cestni tunel, tokrat se bo pa uresničil, kajti Führer je na mojo prošnjo dovolil, da se sme zgraditi cestni tunel v Loiblu. Kärnten in Krain sta se skupno borila proti Turkom, v letu 1578. je prišel Generaloberst Georg Khevenhüller s četami iz Kärntna preko Loibla in skupno z Oberkrainerji ščitil deželo proti Turkom. In za svetovne vojne so se Oberkrainerji z alpskimi deželami v hrabrem Eisernes Korps (železnem zboru) ramo ob ramo borili do bridkega konca.

Tako so držali Kärntnerji in Krainerji skupaj kot bratje dotlej, dokler se niso v času nemške slabosti začeli slovanski naščuvani nacionalisti dvigati proti državi in proti edinosti zapada. Ljubljana je postalo leglo šovinizma in od tam je prišlo vse zlo. Politiki, ki jih je prevzelo samoveljčje, častihlepni advokati in cerkveni knezi, ki jih je obsedla domišljavost moči, so zastrupili dobre odnose med Kärntnom in Krainom. Že takrat je bila Moskva sedež vseh teh panslavističnih stremeljenj, ravnatako kot daje danes Stalin iz Moskve svoja krvava povelja in tira nedolžne ljudi te dežele v bedo in smrt. Po razsulu avstro-ogrske monarhije so ljubljanski imperialisti posegli po Kärntnu in z orožjem v roki so morali Kärntnerji braniti svojo deželo in jo tako obdržati za Reich. Pokrajina Oberkrain se je pa takrat ločila iz svoje tisočletne povezanosti z Reichom in prišla pod gospodstvo Balkana. Neomikan, surov, vedno k ropanju in umoru ter zanetenju političnih požarov nagnjeni rod Srbov je bil mnenja, da bo lahko s silo oživiloril nek jugoslovanski narod v jugoslovanski državi. Po 23 letih se je razpočila ta nenaravno napihnjena

žaba, kakor je to že prej prorokoval nek ljubljanski list. Nemške čete so na Führerjevo povelje vkorakale v to deželo, kjer jih je prebivalstvo prijazno pozdravljalo, ker še ni pozabilo velike državne preteklosti. S tem dnevom, ki ga bo blagoslovljalo še veliko generacij tukaj v Oberkrainu, je bila po kratki prekinitvi vzpostavljena v svoje pravice povezanost z

Gauleiter dr. Rainer je v Krainburgu proglasil slovesno proklamacijo.

nemštvom in nemško državo in Reichom, z Evropo in njenimi šegami, njeno kulturo in njenim duhom. Potvorba zgodovine Oberkraina je ovržena po dejstvih. Slovesno zavračam tukaj zgodovinske lažiljubljanskih politikov in oznanjam tisočletno zgodovinsko in kulturno povezanost Oberkraina z nemštvom, germansko krvno dediščino njega prebivalcev in državno nalogo, ki jo je ta krajina pripravljena izpolniti v sedanjosti in bodočnosti ravnatako brez strahu in zvesto ko v stoletjih preteklosti.

Oberkrain se je končno javno vrnilo

Na tem tudi ne morejo ničesar spremeniti zločinstva boljševiških banditov in komunističnih strankarjev. Mogli so le ovirati zgradnjo, uničiti gospodarsko blaginjo, prelivati nedolžno kri domačinov in tukaj službujočih sil, zgodovinskega poteka vrnitve Oberkraina k Reichu pa niso mogli spremeniti in ga tudi v bodoče ne bodo mogli podkopati. Tisoči nemških mož stoje pripravljeni, da ščitijo deželo, njim se v vedno naraščajoči meri pridružujejo tudi sinovi te dežele. Nasprotniki so poskušali z lažmi pridobiti zase prebivalstvo. Treba je bilo nastopiti proti njim z ostrimi in najtrdejšimi ukrepi, pri čemer se ni bilo moči ustaviti pred zgolj zapeljanimi. Danes je večji del te borbe zaključen. Okrog nas stoje hrabri možje nemške službe, ti so rešili Oberkrain in so njegovi pravi rešilci. V Führerjevem imenu in kot glasnik prebivalstva se jim iz vsega srca zahvaljujem, vod-

jam in organizatorjem boja za osvoboditev pred komunističnim terorjem, na čelu 44-Gruppenführerju Rösenerju, hrabrim častnikom in možem policije, orožništva, oborožene sile, Waffen-44, varnostne službe, prostovoljne samopomoči. Borili so se uspešno, da osvobodijo deželo od krvavega terorja, stoje tudi še nadalje na straži in z močno roko ščitijo ta južni obmejni prostor Reicha pred vsako nevarnostjo. Vselej bo njihova hrabra borba zvezana z zgradnjo in srečo v Oberkrainu. Bodite jim zato hvaležni, Oberkrainerji, in dokažite to tudi z dejanji!

Drage žrtve je zahtevala borba. Mnogo hrabrih mož je dalo svoje življenje v zvesti prisegi, ki so jo prisegli Führerju. Tudi Oberkrain ima svoje mučenike, nesebične može in žene. Luckmann, Benedik, Jakel, Bedenk, Dolina, Skorjanec in njegova žena, vsi ti in še mnogo drugih so živeli za Oberkrain in padli po morilski roki, kot mučeniki in vzgledi, pred katerimi ganjeni povešamo zastave. Spominjamo se vseh teh dragih mrtvih, ki so padli za svobodo in srečo dežele v globoki otočnosti in z hvaležno zvestobo.

Po zvokih pesmi o dobrem tovarišu je Gauleiter nadaljeval:

»Za tisto, za kar so padli mrtvi in za kar se živeti naprej borijo, hočemo mi, Oberkrainerji, neprestano delati. Zgradnja v Oberkrainu stopa z današnjim dnevom v nov stadij. Za to se imate zahvaliti dejanjem mož, ki stojijo pred Vami, in tudi Vaši premišljenosti in presoji. Kar so doslej zabranjevali nemiri, bo sedaj stopilo v veljavo. Z veljavnostjo od današnjega dne se bo izvršila vzpostavitev državljskega raz-

Med burnim pritrjevanjem je Gauleiter Reichsstattthalter in Kärnten končal svoj govor. Kreisleiter Dr. Hochsteiner je prebral zahvalo prebivalstva Oberkraina na Gauleiterja, ki predstavlja polno priznanje k Reichu. Kreisleiter Kuß je zaključil s počastitvijo Führerja to pomembno manifestacijo, ki izzvani svečano s pesmimi nacije.

Ko je Gauleiter zapustil trg, so ga veselo pozdravljali. Udeleženci manifestacije so pri odhodu dobili proglas Gauleiterja v obliki letakov. Imajo možnost, da ga berejo v nemškem in slovenskem jeziku. Navdušeno pozdravi prebivalstvo še enkrat fanfara HJ iz Pörschacha. Godbe svirajo po cestah korračnice. Polagoma se množice porazgube. Popoldne se vidijo razne skupine noš v Krainburgu, kot je sploh povsod opaziti praznično razpoloženje. Pevska društva iz Oberkraina zapojejo na Adolf-Hitler-Platzu nekaj dobro izbranih zborov. Dan se je na ta način pomembno začel in pomembno končal.

Zaključek manifestacije

Popoldne se je peljal Gauleiter v spremstvu 44-Gruppenführerja in Generalleutnanta der Polizei Rösenerja v bolnišnico Galtenfels, kjer ga je sprejel šef-zdravnik Dr. Samonigg. Obiskal je pri službovanju v Oberkrainu ranjene pripadnike policije, oborožene sile, obmejne carinske straže, civilnega prebivalstva in je govoril z vsakim posameznim ranjencem. Pri tem so razdelili košare daril, ki jih je dal referat »Soldatenbetreuung«.

Nato se je podal Gauleiter domov. Povsod je bil na hišah nabit proglas, ki ga je pred nekaj urami prebral v Krainburgu. Da mu prebivalstvo pritrjuje, se je lahko razbralo iz obrazov, ki že mesece niso bili tako veseli. Staro in mlado je s stegneno roko pozdravljalo moža, ki bo povedel Oberkrain v čas pomirjenja in sreče. Bilo je, kot bi se mnogi znaki mišljenjske spremembe zgostili v en sam da, ki je bil Gauleiterju spontano zaklican z roba ceste. Množica Oberkraina je pooblaščenca Führerja razumela. Njim velja ponudena roka Reicha. One pa, ki bi si upali delati zoper proglas iz Krainburga, bo zadela vsa teža nemške pesti, ki ne pusti, da bi onstran Karawank dvignili svojo glavo kalilci miru.

Oberkrain je bil, je in ostane nemška krajina. 27. septembra je lahko in bo preokret njegove zgodovine. To je nerazrušljiva volja Reicha, h kateremu so se priznali desetletisčiči v Krainburgu.

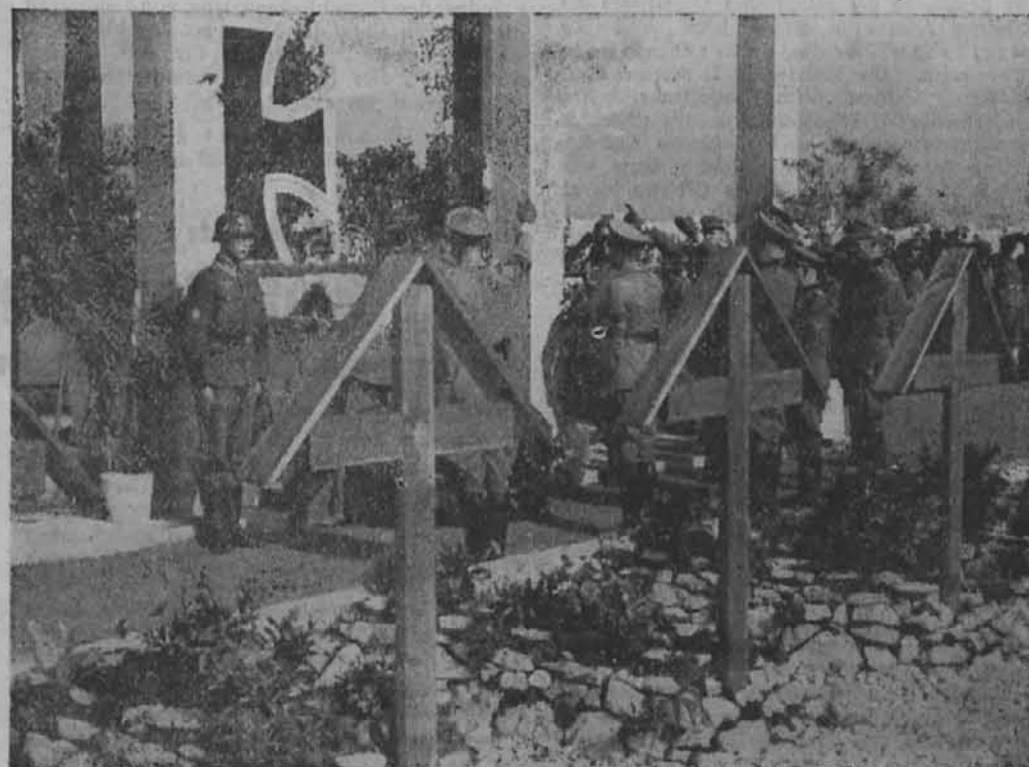
Povišanje pri vojni zimski pomoči

Berlin, 29. septembra. Prva daritvena nedelja vojne zamske pomoči 1942/43 je zopet imela odličen uspeh. Dne 6. septembra 1942. so darovali RM 39.714.967,59.

Prva darilna nedelja lanskega leta je dne 14. septembra 1941 imela uspeh Reichsmark 29.701.558,63. Uspeh letošnjega leta je torej višji za RM 10.013.408,96 ali za 33,71%.

Darovi v protektoratu so se podvojili

Sedaj znani uspeh vojne zimske pomoči v Protektoratu znaša preračunan na Reichsmarke, RM 10.034.908,29. Enaka lanska zbirka je imela uspeh Reichsmark 5.058.253,87. Pokaže se torej povišanje za RM 4.976.654,42 ali 98,39%.

Počastitev junakov v Krainburgu po Gauleiterju.

(Bilder: Illk, Klischee; NS-Gauverlag, Kärnten.)

Der Jahrestag des Dreierpaktes

Bündnis auf Leben und Tod

Reichsaussenminister v. Ribbentrop: Die Zeit arbeitet jetzt endgültig für die Dreierpaktmächte — Der Sowjetkoloss hat schon heute mehr als die Hälfte seiner Kraft eingebüßt

Berlin, 29. September. Der Reichsminister des Auswärtigen von Ribbentrop gab aus Anlaß des zweiten Jahrestages der Unterzeichnung des Dreimächtepaktes am Samstag im Hotel „Kaiserhof“ einen Empfang, auf dem er nach Begrüßung der Vertreter der im Dreimächtepakt verbündeten Staaten in einer Ansprache u. a. folgendes ausführte:

Als Deutschland, Italien und Japan vor zwei Jahren in Berlin den Dreimächtepakt feierlich abschlossen, geschah dies vor allem mit dem einen Ziel, die Vereinigten Staaten von Nordamerika zu warnen. Der Sinn und Zweck dieses Bündnisses war also ein rein defensiver. Herr Roosevelt, der die Warnung ungeachtet ließ, er dessen Hauptschuld an dem Ausbruch dieses Krieges durch die bekannten Dokumentenveröffentlichungen immer klarer zutage trat, konnte nicht mehr zurück. Seit Abschluß des Dreimächtepaktes verdoppelte er sogar seine Anstrengungen. Um vollendete Tatsachen zu schaffen, die jede Möglichkeit einer friedlichen Regelung endgültig beseitigen mußten, ging Roosevelt zu offenen Kriegshandlungen über. Er ließ trotz dem noch bestehenden Friedenszustand mit den Achsenmächten deutsche und italienische Schiffe angreifen. Er beleidigte das deutsche, italienische und japanische Volk und seine Führer.

Mit großer Zurückhaltung haben die Dreierpaktmächte diese Beleidigungen, Herausforderungen und feindlichen Haltungen über ein Jahr lang beobachtet in der Hoffnung, daß doch noch der gesunde Menschenverstand des amerikanischen Volkes seinen Präsidenten und die ihn umgebende Clique von jüdischen Kriegshetzern zur Vernunft bringen würde. Aber dieser Krieg war Herr Roosevelts ureigenstes Werk. Er wollte ihn einfach. Mit Vernunft war da nichts zu machen. So stellte er dann auch bewußt eines Tages unverschämte Forderungen an Japan, die die stolze japanische Nation in ihrer Ehre verletzen mußten. Damit war das Maß voll und Japan schlug zu.

In Pearl Harbour wurde ein großer Teil der amerikanischen Flotte vernichtet, ein Verlust, den die Vereinigten Staaten von Nordamerika in diesem Kriege nicht mehr einholen können. Mit der Versenkung der englischen Schlachtschiffe bei Singapur brach das Rückgrat der englischen Flotte in Ostasien.

Deutschland, Italien und Japan schlossen sich nunmehr, getreu dem Geiste des Dreimächtepaktes, noch enger zusammen zu einem Bund auf Leben und Tod und beschlossen, die Waffen nicht eher niederzuliegen, bis die Zukunft ihrer Völker und die von ihnen geforderte Neuordnung der Dinge in der Welt ein für allemal sichergestellt ist. Sie waren sich dabei bewußt, daß die Kraft ihrer Völker und der mit ihnen verbündeten Nationen die stärkste Mächtegruppierung repräsentierte, die je geschaffen wurde, und eine sichere Garantie für die Erreichung dieses Zieles bot. Die Ereignisse haben diese Annahme bestätigt. Gewaltiges hat sich seit dem Dezember des vergangenen Jahres ereignet.

Reichsaussenminister von Ribbentrop faßte diese Ereignisse zusammen in einem Überblick über den japanischen Siegeszug ohnegleichen und über die neuen großen Erfolge auf den afrikanischen und europäischen Kriegsschauplätzen, um dann auf den Kampf im Osten einzugehen. Seit Wochen tobt die Schlacht um Stalingrad. Es wäre vermessen über das Ausmaß dieses gewaltigen Ringens und das unvergleichliche Heldentum unserer Soldaten in diesem Kampf hier sprechen zu wollen. Hierzu sei nur einer berufen, der Feldherr, der diesen Titanenkampf führt, so wie er ganz allein die gewaltigen Schlachten und Feldzüge der letzten drei Jahre in diesem zur Vernichtung des deutschen Volkes angesetzten Kriege geplant, geführt und siegreich beendet hat. Aber eines darf ich hier aussprechen: Wir alle, Politiker, Soldaten, wissen, ja das ganze deutsche Volk weiß, daß es bei diesem Kampf um Großes geht.

Und noch eines wissen wir: der Heldenmut und die Tapferkeit der deutschen Truppen werden auch die Schlacht um Stalingrad gewinnen!

Mit Beendigung der militärischen Operationen der verbündeten Armeen in diesem Jahre wird die Sowjetunion in eine äußerst schwere Lage geraten. Die Verluste an Territorien, Menschen, Ernährungsbasen, Erzen, Rohstoffen aller Art, an industriellen, verkehrstechnischen und schließlich auch militärisch-strategischen Möglichkeiten sind derart, daß der sowjetische Koloss schon heute weit mehr als die Hälfte, auf wichtigen Gebieten bis zu zwei Dritteln und mehr seiner Kraft eingebüßt hat. Territorial gesehen, haben unsere Truppen schon heute 1,6 Millionen Quadratkilometer, d. h. einen Flächenraum besetzt, der so groß ist wie Großdeutschland, Frankreich und das vereinigte britische Königreich zusammengenommen.

Von dem erschlossenen Teil des europäischen Rußland ist damit über die Hälfte, und zwar der in jeder Beziehung bei weitem wertvollste Teil, fest in deutscher Hand.

Die Sowjetunion hat durch diese Gebietsverluste insgesamt ungefähr 90 Millionen Menschen verloren. Der Verlust umfaßt die wertvollsten Bestandteile ihrer Bevölkerung. Bei Neurekrutierungen, die sich im wesentlichen nur auf die primitiven Sowjetvölker des Ostens erstrecken können, wird dieser Verlust daher für die Sowjets besonders spürbar sein. Hierzu kommen die Verluste an toten, verwundeten und gefangenen Soldaten von rund 14 Millionen, so daß die Sowjetunion insgesamt über 100 Millionen Menschen verloren hat, das sind zwei Drittel der Bevölkerung des europäischen Teiles der Sowjetunion und über die Hälfte ihrer Gesamtbevölkerung. Mit dem Totalverlust von ungefähr 14 Millionen ihrer besten Soldaten aber hat die Sowjetunion über zwei Drittel ihrer gesamten wehrfähigen jungen Männer verloren.

Über zwei Drittel des Brotgetreides, über zwei Drittel der Fleischversorgung und fast die gesamte

Versorgung mit Zucker fallen für die Sowjetunion aus.

Nicht weniger katastrophal sind die Verluste der Sowjets an lebenswichtigen Rohstoffen. Die Gewinnung von Eisenerzen und Steinkohlen fällt zu 60 bis 70 Prozent, die Gewinnung von Manganen zu 95 Prozent, die Aluminiumversorgung zum großen Teil aus. Die Sowjetunion nähert sich daher sowohl in ihrer Menschenfrage als auch in der Frage ihrer Lebensmittel- und Rohstoffversorgung für die ihr noch verbliebene Industrie der Grenze der Erschöpfung. Hierzu kommt aber noch ein entscheidender Faktor, das ist die äußerste Gefährdung von ungefähr 90 Prozent der sowjetischen Ölproduktion. Ohne genügend Öl kann eine moderne Armee und Luftwaffe aber nicht schlagen, sie wird zum Krüppel.

Zu den Erfolgen in Europa und Afrika im zweiten Jahr unseres Paktes kommen die großen Erfolge der Marinen und Luftwaffen der Dreierpaktmächte im Kampf auf dem Weltmeer. Unsere U-Boote und Flugzeuge haben seit Kriegsausbruch der feindlichen Handelsschiffstonnage gewaltige Verluste zugefügt. Wir glauben, daß die Schätzungen zuverlässig sind, die besagen,

daß die verbündeten Mächte während des vergangenen Jahres weit mehr als das Doppelte an Handelstonnage versenkt haben, als die Engländer und Amerikaner und ihre Trabanten bauen konnten.

Und wenn in Zukunft unsere Feinde in der Lage sein sollten, ihre Schiffsneubauten trotz allen Schwierigkeiten noch erheblich zu steigern, so können wir ihnen versichern, daß man auf unseren U-Boot-Verfügen und in den Flughallen nicht untätig sein wird. Eines steht jedenfalls heute schon fest, nämlich, daß — ganz gleich, was man auf der anderen Seite an Tonnage bauen wird — die Dreierpaktmächte immer in der Lage sein werden, weitaus mehr Handelsschiffstonnage zu versenken, als von unseren Feinden nachgebaut werden kann. Die Feindtonnage wird also stetig weiter abnehmen.

USA-Truppentransport vernichtet

Das bisher eroberte Stadtgebiet von Stalingrad vollkommen vom Feind gesäubert

Aus dem Führerhauptquartier, 28. Sept. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Nordwestteil des Kaukasus nahmen slowakische Truppen in harten Gebirgskämpfen mehrere Höhenstellungen. An der Schwarzmeerküste versenkte ein deutsches Schnellboot einen Dampfer von 1000 Brt.

Im Kampf um Stalingrad stießen die deutschen Truppen nunmehr auch gegen die nördlichen Stadtteile vor. Das bisher eroberte Stadtgebiet wurde restlos vom Feind gesäubert. Die Angriffe wurden durch zusammengefaßtes Feuer der Artillerie des Heeres und der Flakartillerie der Luftwaffe und von massiert eingesetzten deutschen, rumänischen und kroatischen Nahkampfliegerkräften wirksam unterstützt. Feindliche Entlastungsangriffe südlich und nördlich der Stadt scheiterten.

Im mittleren Frontabschnitt und bei Rshew wurden mehrere, von starker Artillerie unterstützte Angriffe des Feindes zum Teil im Gegenstoß abgeschlagen, und ein eigenes örtliches Angriffsunternehmen erfolgreich weitergeführt. Südostwärts des Ilmensees brachen wiederholte feindliche Angriffe unter hohen Verlusten zusammen. Auch südlich des Ladogasees wurden erneute Angriffe des Feindes in zähen Kämpfen abgeschlagen. Der mit starken Kräften unternommene Versuch des Feindes, den Einschließungsring von Leningrad nach Osten über die Nawa zu durchbrechen, ist unter hohen Verlusten für den Gegner gescheitert. Die Zahl der vernichteten Boote hat sich auf 395 erhöht.

An der Eismeerfront griff die Luftwaffe bei Tag und Nacht sowjetische Flug-

Demgegenüber skizzierte Reichsaussenminister von Ribbentrop die heutige Lage der Dreierpaktmächte etwa folgendermaßen: Durch Eroberung des gesamten Schwarzgebirges Sowjetrußlands und der Ukraine, des Don- und Kubangebotes ist nicht nur die Ernährung Deutschlands und Italiens, sondern ganz Europas in Zukunft sichergestellt. Dies bedeutet natürlich nicht, daß wir von heute auf morgen Überfluß haben werden. Damit hat es noch Weile. Aber auf eines können wir uns bestimmt verlassen, nämlich, daß die Lebensmittelversorgung von Jahr zu Jahr noch besser werden kann.

Nachdem den Dreierpaktmächten die gesamten Rohstoffe Europas und ganz Ostasiens zur Verfügung stehen, kann für ihre Kriegsbedürfnisse auf diesem Gebiet überhaupt keine Schwierigkeit mehr eintreten. Was die Rüstungskapazität Deutschlands und seiner Verbündeten anbetrifft, glaube ich, daß wir unseren Gegnern sicher qualitativ, wenn man alle Faktoren in Betracht zieht auch quantitativ überlegen sind.

Die Dreierpaktmächte sind am Ende des zweiten Jahres ihres Zusammenschlusses in jeder Richtung Herren der Situation. Harte Kämpfe werden uns noch bevorstehen, darauf sind wir vorbereitet, denn der Rußlandkrieg hat die verbündeten Armeen nicht erschöpft, wie unsere Gegner behaupten, sondern sie im Gegenteil erst recht hart gemacht. Auf allen Gebieten gesichert, haben Europa und Ostasien heute eine starke Stellung bezogen und warten auf Herrn Roosevelt, der diese Welten ohne Schiffe, ohne erprobte Soldaten, ohne Stützpunkte, ohne Ernährung und ohne unendlich viel andere Dinge über Tausende von Meilen zweier Ozeane hinweg erobern will. Man kann sich oft des Eindrucks nicht erwehren, als ob bei diesem Gedanken nicht die Vernunft, sondern beglückwünschende Wahnsinn Pate gestanden hat. Die Dreierpaktmächte sind demgegenüber bereit und entschlossen.

So gehen wir in das dritte Jahr unseres Dreimächtepaktes und in das vierte Kriegsjahr mit der felsenfesten Überzeugung, daß die Zeit jetzt endgültig für die Dreierpaktmächte arbeitet.

New York behauptet:

Kluft Roosevelt — Kongreß

Um das nordamerikanische Anti-Inflationsgesetz — „Ein Sieg des Farmerblocks“

rd. Stockholm, 29. September. Die Meinungsverschiedenheiten zwischen Roosevelt und dem Kongreß in der Frage der Inflationsbekämpfung treten nach Londoner Auffassung deutlich hervor. Der Abänderungsvorschlag des Repräsentantenhauses, von dem man erwartet, daß er auch im Senat eine Mehrheit erlangt, lasse weitere Preiserhöhungen unumgänglich erscheinen. Wie der Londoner Vertreter des „Svenska Dagblad“ erfährt, gebe es in Washington keinen Zweifel darüber, daß Roosevelt sein Veto gegen diesen Abänderungsvorschlag des Repräsentantenhauses einlegen und daraufhin zu einer selbständigen Aktion schreiten werde.

Einige Abgeordnete benutzen die Gelegenheit, um von sich reden zu machen, so das Kongreßmitglied Brown, der erklärte: „Ich glaube, daß es zum Zusammenstoß zwischen dem Kongreß und dem Präsidenten kommen muß. Ich befürchte, daß wir jetzt, wo Einigkeit in der Führung der Regierungsgeschäfte notwendig ist, Zwietracht zwischen den gesetzgebenden

und den ausführenden Organen der Regierung haben werden.“

Die New-Yorker Blätter sind zum Teil erobert über den Beschluß des Repräsentantenhauses. „New York Herald Tribune“ nennt die Abstimmung eine Feigheit. Sie sei ein Sieg des Farmerblocks über das amerikanische Volk, wenn das Wort „Sieg“ überhaupt angewendet werden dürfe, um einen offenkundigen Verrat der öffentlichen Interessen zu bezeichnen. Nach „New York Times“ ist die Haltung des Farmerblocks unentschuldigbar. Angesichts der wirklichen und allgemein anerkannten Gefahr der Preissteigerung und der Erhöhung der Lebenshaltungskosten, die die Fortführung des Krieges ernstlich beeinträchtigen können habe der Kongreß vorsätzlich einen falschen Weg eingeschlagen.

Das Blatt stellt sich damit auf den Standpunkt Roosevelts, der in seiner Kongreßbotschaft von der Katastrophe gesprochen hat, die den USA drohe, wenn nicht die Preise vollständig gestoppt werden.

Besser machen!

Die nationalsozialistische Bewegung ist niemals eine Bewegung der Schwätzer und Kritiker gewesen, sondern eine Bewegung der Tüchtigen und der Kämpfer, die Fichtes alten Kampf vom Handeln, zu dem wir da sind, auf ihre Fahne geschrieben hatten. Der ganze Kampf der Partei war eine einzige Kritik, ein einziger großer Protest gegen die entartete Zeit, und wenn im Kampfe der Partei auch das Wort eingesetzt wurde, so geschah das nicht, um in löblichen Phrasen Kritik und der Kritik willen zu üben, sondern um zu zeigen, wie es besser gemacht werden müsse und wie die Aufgabe, das deutsche Schicksal doch noch einmal zum Lichte zu wenden, angepackt werden müsse, und um das ganze deutsche Volk zu dieser Aufgabe aufzurufen!

Zu den zweifelhaftesten Segnungen der demokratischen sogenannten „Freiheit“ gehört die Entfesselung des verpflichtungslosen Wortes und der verantwortungslosen Kritik aus der entarteten Lust an der Sensation, an der Verneinung. Die Freiheit der Schwätzer, Kritiker, Lügner und der jüdischen Journaille mag Herr Roosevelt in seinem Lande der heute mehr denn je in dieser Hinsicht unbegrenzten Möglichkeiten züchten — im nationalsozialistischen Deutschland ist kein Platz für Kritiker, Schwätzer und Miesmacher, die als Maßstab ihrer „Kritik“ die eigene Minderwertigkeit nehmen, die sie nun auch anderen und den Dingen um sich unterstellen! In Deutschland haben wir eine andere Freiheit, die Freiheit, selber dazu beizutragen, jeder an seinem Platze, etwas besser zu machen, und die große Schicksalsaufgabe, die uns heute und besonders nun in diesem Kriege gestellt ist, noch besser zu lösen!

Unsere Kritik beginnt zuallererst bei uns selber, indem wir uns fragen, ob wir, jeder einzelne zu seinem kleinen Teile, nicht noch mehr für den Sieg tun könne, durch seine Haltung und durch seinen tätigen Einsatz. Solche Kritik, die höchster Verantwortung und stärkstem Leistungswillen entspricht, hilft uns siegen!

Infanterie-Regiment „Feldherrnhalle“

Berlin, 29. September. Der Führer hat die in der Wehrmacht stehende SA durch folgenden Erlaß ausgezeichnet:

„In Würdigung des Einsatzes der SA im Kampf um Großdeutschlands Zukunft verleihe ich dem Infanterie-Regiment 271 die Bezeichnung Infanterie-Regiment „Feldherrnhalle“. Das Infanterie-Regiment „Feldherrnhalle“ trägt am linken Unterarm den braunen Ärmelstreifen mit der silbergesteckten Aufschrift „Feldherrnhalle“ Gen. Adolf Hitler.“

Neuer Honvedminister

Budapest, 29. September. Der ungarische Honvedminister Generaloberst Karl Bartha ist, wie MTI berichtet, auf eigenen Wunsch von seinem Posten zurückgetreten. Zu seinem Nachfolger wurde Generaloberst d. R. Wilhelm Nagy ernannt. Der neue Honvedminister hat seinen Eid im Beisein des Ministerpräsidenten in die Hand des Reichsverwesers abgelegt.

Japanischer U-Kreuzer zu Besuch in einem deutschen U-Boot-Hafen

Berlin, 29. Sept. Der Jahrestag des Dreimächtepaktes konnte den Feindmächten nicht sinnfälliger in Erinnerung gebracht werden als durch die Meldung von der Anwesenheit japanischer U-Boote im Atlantischen Ozean und vom Besuch eines japanischen U-Kreuzers in einem deutschen Stützpunkt.

Von diesem Besuch, der in einem französischen Hafen vor der Küste Englands erfolgte, wird in PK-Berichten ausführlich geschildert. So schreibt der Kriegsberichterstatter Hans Kreis:

„Da schiebt sich ein mächtiger Bug in die schmale Einfahrt des Hafens ein, ein massiver, von überraschend hoher Brücke überragter Schiffsliebrückt in das Gesichtsfeld, das Sonnenbanner, die Kriegsflagge der kaiserlich japanischen Marine, kommt in Sicht, und auf dem Achterdeck sieht man hinter der angetretenen Besatzung ein sehr beachtliches Geschütz: ein mächtiger Unterseekreuzer ist im deutschen U-Boot-Stützpunkt an der Atlantikküste eingelaufen!“

Von Tokio ausgelaufen, hat der kaiserlich japanische Unterseekreuzer drei Viertel der Welt umfahren, Schiff und Besatzung haben ihren Kurs durchgehalten und kamen pünktlich auf die Stunde in ihrem Bestimmungsort an. Nur äußerlich sind die Spuren, die die stolze Fahrt am Kreuzer hinterlassen hat, die Farbe ist vom Salz vieler Meere zerfressen, rostrot leuchtet der massive Rumpf in der Sonne, hier und da unterbrochen von grauen und schwarzen Flecken des ursprünglichen Anstrichs.

Transportkähne über das Hochgebirge

rd. Stockholm, 29. Sept. Die Japaner stehen jetzt in bedrohlicher Nähe vor Port Moresby, verkündete der Londoner Nachrichtendienst am Sonntag. London vermeidet es, auf Einzelheiten über den neuen japanischen Vormarsch einzugehen, und beschränkt sich auf die Andeutung, die Taktik der Verbündeten müsse jetzt darin bestehen, die japanischen Positionen zu bombardieren und den feindlichen Nachschub zu unterbrechen.

Nach einer Meldung des Skandinavischen Telegrammbüros war das alliierte Oberkommando davon überrascht worden, daß die Japaner große Mengen schwerer Waffen einsetzen konnten. Die japanischen Truppen haben trotz schwierigster Gelände- und Witterungsverhältnisse ihr Nachschubproblem mit verblüffender Geschicklichkeit zu lösen vermocht. Die japanischen Pioniere haben Transportkähne und Sturmboote, die aus einandergenommen über die Berge geführt werden mußten, in den überschwemmten Operationsgebieten eingesetzt. Die Kämpfe vor Port Moresby müssen unter schwierigsten Bedingungen ausgefochten werden, da die feuchtheiße Luft unerhörte physische Ansprüche an die kämpfenden Truppen stellt.

Blagoslov zimske pomoči

Kreisleiter Pilz je otvoril v Steinu pred 2000 osebami vojno zimsko pomoč 1942-43

V taktu godbe so zadnji korakale formacije okroglega mesta k manifestaciji v svečano okrašeno dvorano. Domača mestna straža pod poveljstvom #-Oberscharführerja Schuschniga je ravnotako kot Hitlerjugend in BDM in celokupni obrat okroglega mesta nastopila pri otvoritvi vojne zimske pomoči. Kreisleiter Pilz je prišel z Ritterkreuz-trägerjem Oberstleutnantom Griesem, raznimi častniki policije in oborožene sile, z Landratom, Ortsgruppenleiterjem, Kreisamtsleiterjem NSV in ostalimi zastopniki stranke, države in oborožene sile v zborovalno dvorano, kjer mu je javil vodja nastopa. H J je uvedla predreditev s pesmijo. Prireditve se je udeležilo nad 2000 oseb.

Lepe številke

Po kratkem nagovoru Ortsgruppenleiterja Pg. Straßerja je govoril okrogli zaupnik vojne zimske pomoči Pg. Gabriel Moser in podal računsko poročilo o zimski pomoči 1941/42 v okrožju Stein. Izvajal je, da se je pri zbirkah za 3 vojno zimsko pomoč zbralo gospodinjstvo kvoto 22,94 RM, dočim znaša za Deutsches Rotes Kreuz pri vseh zbirkah povpreček 7,55 RM na gospodinjstvo. Pri zbirkah vojne zimske pomoči kot tudi zbirkah za DRK so se posebno odlikovala Ortsgruppe Domschale, Aich, Stein, St. Martin bei Litzl in Litzl. Posebno je treba ceniti, da so se male Ortsgruppen, kot n. pr. Möttling, Komenda, Schwarzenhof, Glogowitz in Jauchen posebno izkazale. Kreisamtsleiter je nato, z nazornimi številkami podal delo NSV v okrožju. Za družinsko pomoč je bilo od 1. februarja 1942 ustanovljenih 26 urejenih podružnic »Mutter und Kind«, v katerih deluje 26 podružničnih vodnic in 120 pomočnic v častni službi. Govorilne ure je obiskalo 2242 oseb. Zdravniško je bilo preiskanih 700 dojenčkov in malih otrok, ki so dobili tudi zdravila. Negovalke so opravile 2700 hišnih obiskov. Na podlagi teh hišnih obiskov so se nudile razne pomoči, kot n. pr. pomoč s pohištvo, oprema dojenčkov, hišna in gospodinjstva pomoč itd. NSV je poslala tekom časa večje število odpadkov potrebnih mater v odpadniške domove za matere v Altgau, do-

3. Reichskleiderkarte podaljšana

Do 30. junija 1943. — Četrta bo izdana v decembru

V 20. izvršilni naredbi posebnega poverjenika za predvno gospodarstvo k naredbi o ureditvi potrošnje predvne blaga preko 31. decembra t. l. do 30. 6. 1943 je podaljšana doba veljavnosti tretje Reichskleiderkarte (izkaznice za obleke) za moške, ženske, dečke, dekleta in malo deco in dodatne Zusatzskleiderkarte (dodatne izkaznice za obleke) za mladostne k tretji državni izkaznici za obleke. Neizkoriščeni odrezki tretje Reichskleiderkarte in tretje Zusatzskleiderkarte za mladostne, se torej lahko tudi še po 31. decembru 1942 uporabijo za nabavo.

Pri tej priliki je treba vnovič opozoriti, na da veljata druga Reichskleiderkarte za moške, ženske, fante, dekleta in malo deco in druga Zusatzkarte za mladostne do 31. avgusta 1943 in da se do takrat lahko vzporedno sta pa v zvezi druga z drugo uporabljata za nabavo blaga, druga in tretja Reichskleiderkarte.

Pripravljala dela z četrto Reichskleiderkarte so v teku, kakor je bilo že objavljeno. Predvidoma bodo četrto Reichskleiderkarte izdali v decembru.

čim je bilo preko 100 otrok poslanih v mladeniške domove za oddih za dobo 4 do 6 tednov.

Ena najvažnejših nalog je ustanovitev otroških vrtcev, od katerih je sedaj v okrožju Stein že 12 ustanovljenih. Posebne omembe je vredno delo sodelavcev in sodelavcev v častni službi ter sodelavk, ki so vršili svojo nalogo pod najtežjimi razmerami.

Po računskem poročilu je govoril Kreisleiter Pilz. Obrazložil je vzroke te vojne in je opisal velikanski boj naših čet na Vzhodu. Naše vojake je postavil kot svetel zgled za izpolnjevanje dolžnosti. Najboljši vojak sveta se bori z najboljšim orožjem zoper največjo nevarnost, ki je kdaj grozila človeštvu. Adolf Hitler je obvaroval Evropo pred to največjo nevarnostjo. Evropa je za nas življenjska slika za katere izpopolnitev neprestano delamo in se bojujemo. Dva sveta, tako je nadaljeval Kreisleiter, se bijeta za življenjsko obliko Evrope in za oblikovanje bodočnosti. Na čelu tega boja

Obisk pri okrevajočih vojakih v Oberkrainu

Druga plat oskrbe ranjencev - Kärntnerji in Štajerci so postali zopet veseli

Naše vodstvo posebno skrbi za vojake, ki so bili v boju za bodočnost našega naroda ranjeni. Pri tem ne bomo govorili o izvršni organizaciji naše sanitete; neutrudljivi pomoči zdravnikov, sanitetcev in neustaljenih bolnišničnih zbirališč na fronti in v bolnišnicah, o velikih telesnih in duševnih močeh, katere so dnevno na delu in ki skušajo rane, ki jih je zadala vojna, zdraviti in ublažiti, ne o snežnobelem posteljem perilu in dobri, okusni jedi, ampak o stotnjih okrevajočih, ki je zvezni člen med bolnišnico in nadomestnimi četami in ki ima nalogo olajšati, iz bolnišnice izpuščenega ranjenca privedi zopet nazaj k nadomestni četi.

Naša stotnja okrevajočih se nahaja v mestecu Laak an der Zaler. Leži v delu ozemlja Kraina, ki je skoraj 1000 let bila avstrijska dežela in je zato kot ustvarjena zato, da nas uvede zopet v formo. Čedne hiše, gozdne višine, rodovitne, blagoslovljene doline, šumeči slap, od daleč sveteči vrhovi Karawank, vse to lahko z enim pogledom z gradu obsežeš in se tega veseliš. Iz okna naše sobe vidiš vsakdanje stvari: nasproti stoječi hlev, pred čigar vhodom ravno stoji belec Quintus in se otepava muh. Predvsem pa je v Laaku veliko sonca in sadja.

Mi, okrevajoči, smo po večini doma iz bližnjega Gau Kärnten in štajerske. Iz okolice Klagenfurta in Graza, Ossiacher in Wöthersee in iz murske doline. Imena Bergtaler, Dobertsberger, Frisacher, Elzinger, nas izdajajo za sinove gora. Kakor otočki se nahajajo med nami kot naši zvesti prijatelji Westfalci in Berlinčani. Združeni smo, čeprav različnih dialektov, po istem doživljanju na srednjem odseku vzhodne fronte. »Hudimanska, šmentana postojanka je bila«, je pritrtil Haslinger Jörgl iz Oberbayerna, dežele Ludwiga Thoma, če začnemo govoriti, kar se pogosto zgodi, o zimski vojni. V teh besedah je vse vsebovano; mraz, ki je koga napadel, sneženi zakopi, katere so naskakovali boljševidi, ognjeni napadi nasprotnega topništva, mrtvi in ranjeni tovariši.

Priklon! razteg! ena! dve! To so povelja, ki jih slišimo pri začetku službe zgodaj zjutraj. Naš Hubmann nima rad jutranje telovadbe. Prvič radi zgodnjega vstajanja, in potem

da so lahko vsak hip odrinili in se ločili v posamezne čolne.

Ni še vseh dni konca.

Če morajo kedaj za pol dneva iti nazaj, zato pa drugo jutro z novimi močmi tem bolj napredujejo. Vendar pa zelo boli človeka, če mora lastnoročno zopet zažgati in razstreliti most, ki so ga naredili in držali s tako velikimi napori in z znatnimi zgubami. Služba pionirjev pa je vprav naravna slika življenja. Človek ne more vedno takoj doseči tega, kar hoče, ampak mora pogosto začeti znova, če mu ni uspel zalet. Zato se mladi pionirji ne učijo le narediti mostove, ampak tudi porušiti.

Zadnje minute mostu so bile nagle in polne nemira.

Zadnje strojnice so še streljale z mosta, potem so jih spravili v čolne, da so na drugi strani prevoza zadrževali Poljake.

Hauptmann Zoch zaukaže zažgati.

V trenutku gori leseni del na sovražnikovi strani in nihče ne more več skozi plapolajoče plamene.

Hauptmann Zoch zaukaže razstreliti tramove za zajezo.

Leutnant Sonntag in mestni zidarski mojster Wesenberg ostaneta še do zadnjega na mostu na koles. Lastnoročno sta razdeljevala in izlivala posode za bencin.

Nato skočita v čolne.

Čisto v bližini se dvigajo kvišku tramovi tako da se morajo čolni odmakniti in pionirji ploskoma uleči.

Nato gori tudi del mostu na koles, ki so jih morali s tolikimi napori zabijati.

Čolni režejo zadnje vrvi.

Nato jih žene po veletoku navzdol

Strojnice obstreljujejo zgubljeni breg.

zoper boljševidem, demokracijo in židovstvo stoji Adolf Hitler in nemški Reich. Priznanje k njemu je priznanje k Evropi in k naši veliki bodočnosti. Kreisleiter je nato opozoril v svojem govoru na naprave vojne zimske pomoči in je prebivalstvu sporočil, da bo njegovo zadržanje ocenjeno tudi po žrtvah, ki jih zmorejo. Nato je otvoril vojno zimsko pomoč 1942/43 v okrožju Stein. Domača straža je napravila s Hitlerjugendom mimohod, s čimer se je končala ta velika manifestacija.

V prvi vrsti je rešiti važne spise

Potrebno je zavarovanje uradnih listin pred nevarnostjo zračnih napadov

Reichsminister des Innern opozarja v nekem razglasu najvišje državne in podrejene urade, kot tudi občine na nujnost zavarovanja uradnih spisov pred nevarnostjo zračnih napadov. Tudi že odloženi poslovni spisi se ne smejo odlagati na podstrešje, temveč po možnosti v spodnjih predelih stavb, ki so manj izpostavljeni nevarnosti. Pri izpraznitvi uradnih poslopij radi poškodovanja ali požara je v prvi vrsti rešiti nenadomestljive spise še pred rešitvijo uprave in službene opreme.

Predhodni uspehi 374.000 RM

Za 216.000 RM višji uspeh prve cestne zbirke

Prva cestna zbirka, ki jo je v tej vojni zimski pomoči opravila državna zveza za telesne vaje, je imela ponosni predhodni uspeh RM 374.776,06. Napram lanskoletnemu uspehu se pokaže povišanje za 216.461,20 RM. V posameznih Kreislis je udeležba pri tem lepem uspehu sledeča:

	RM	Kvota na osebo v Rpf.
St. Veit	47.097,66	84,45
Villach	60.945,42	77,43
Wolfsberg	37.106,47	74,81
Spittal	40.767,83	73,97
Klagenfurt	72.000,—	64,68
Lienz	16.091,68	50,51
Hermagor	9.069,57	48,99
Völkermarkt	22.287,43	44,78
Krainburg	32.460,—	42,90
Radmannsdorf	19.000,—	38,56
Stein	18.000,—	29,60
	374.776,06	58,90

Strokovnjaki pomagajo staršem

Dober svet zdravnik, mladinskega sodnika in učitelja pomaga zadrževati vojno ogrozanje

Merodajna mesta stranke in države so tokrat od začetka vojne dalje smatrala tudi za važno nalogo, da preprečujejo morebitno vojno ogrozanje mladine. Mladina Nemčije naj bo tudi v vojni dobro vzgojena.

Iz prakse treh vojnih let so poklicana mesta spoznala, posebno Reichsjugendführung in Jugendamt DAF, da morajo tudi v vojni po največ skrbeti starši za mladino. Na drugi strani pa se je pokazalo, da je tokrat — narobe kot v svetovni vojni — daleko največji del nemške mladine ostal prost vojnih škod, ki nastajajo v vojni. Pri tem ni opaziti samo uspehov staršev, in prizadevanja stranke in države, ampak tudi dopolnilne mladinske vzgoje HJ. Z vojno nastopivšega ogrožanja pa se ne sme trpeti tudi pri, če tudi le majhnem številu mladoletnih, kjerkoli se je pokazalo.

Ravno v prihodnjih tednih, ko se bo dan skrčil, dobe oni zaščitni predpisi za mladino zopet večjo veljavo, preprečujejo pohajkovanje ponoči. Možno je sicer, da v posameznih primerih take nerednosti podpira celo nezanimanje ali neodgovorna površnost vzgojitelja. V takih primerih je podano kaznivo kršenje nadzorovalne dolžnosti. Vzgojitelj so lahko poleg tega za morebitna kazniva dejanja mladoletnih odgovorni. Vsem staršem pa so na razpolago naprave, ki jih jim dajeja država in stranka v tem oziru s svetom in dejanjem, kot tudi občinski mladinski uradi, mladinska pomoč NSV in HJ. K temu pa pride sedaj še nadaljnja dopolnilna akcija. Povsod v Reichu bo priredila stranka zborovanja, v katerih se bodo posvetovali primerni govorniki kot mladinski sodniki, mladinski zdravniki, vodje deželnih mladinskih uradov, zastopniki mladinske pomoči NSV in učitelji s starši o vprašanih mladinske vzgoje v vojni. V državni delovni skupnosti za mladinsko skrb je bil ustanovljen za ta namen poseben delovni krog »Elternaufklärung« (pouk staršev). Njegov vodja, Bannführer Albert Müller, izjavlja, da s tem ne bodo postavili varušta staršem, ampak dali le strokovno svetovanje.

Dip. Optiker
E. Krontauß
Klagenfurt, Bahnhofstraße 15

Mostovi preko vseh ovir

32 ROMAN SPISAL ULRICH SANDER

Končno je morala divizija nekaj bataljonov zopet potegniti nazaj, ker so bili sicer v nevarnosti, da bodo odrinjeni od mostu. Težka odločitev, ki pa je bila potrebna, da se odvrne še kaj težjega.

Toda baš sedaj so morali pionirji držati most v redu, kajti sicer stotnje ne bi mogle več sem. Neprestano so brodovi tudi ob hudem obstreljevanju prevažali vse, kar je moral sem. Brod za brodom se je na levem krilu potapljal, tako preluknjani so bili čolni. Nek drug je hotel ravno pristati, ko so s krikom prihrumeli Poljaki. Le s težavo je mogel rešiti zadnje ljudi in pogrezajoč se doseči drugi breg.

Neprestano sta se pehota in topništvo vračala čez most. Neprestano je treščilo nanj in poleg njega.

Zdaj že celo strojnice lahko obstreljujejo most od leve strani. Izredno se mudi.

Tu je moral Hauptmann Zoch dati povelje, naj se pripravljajo, da bodo most razstrelili.

Tu pa tam se lahko pripeti, posebno v tako hitri vojni, da se kakšno podjetje ne posreči. Takrat je treba ohraniti bistro glavo in mirno storiti potrebne sklepe, najsi so še tako bridki, ter jih naglo in odločno izvršiti.

Mestni zidarski mojster je za razstrelbo na leseni progji na sovražnikovi strani naglo dal pripraviti posode z bencinom in trame za zajezo k pontonskemu delu. Leutnant Sonntag je dal del pontonov tako odvezati,

Od one strani treskajo preko vode in v njo.

Sedaj ščitijo topovi pehote in težke strojnice na lastnem bregu pred obstreljevanjem in razbremenijo.

Vesla se upogibajo v ključih čolnov.

Čolni za čolnom se približuje bregu.

Tustranska polovica mostu je ostala.

Vojak, pionir, in ne le ta, tudi vsak navadni človek, so se morali naučiti, da se mora v življenju dovolj pogosto vežbati »isto še enkrat z razmakom devet korakov!«

Ne bo dolgo trajalo, pa bodo most naredili še enkrat.

Takrat tem boljše.

Mostovi preko vseh ovir so vedno težavni. Pri njih je vedno treba tvegati.

Prijetne meščanske mostove čez mirne reke in nedolžne cestne jarke lahko vsak naredi.

Mostove preko vseh ovir pa nareda le pionirji.

5.

Sosečina, kakršna je bila v tili Cesti na brod, drži kot naravno zraščena tvorba tako trdno skupaj, da tudi brez veliko besedi občutijo usodo ene hiše v drugih hišah.

Že prihodnji dan je vzbujalo pozornost gospe mestnega zidarskega mojstra Wesenberga, da sta bila Hauptmann brez vsake službe Sonntag in njegova soproga zelo prijazna z vsemi člani Wesenbergove hiše. Oba sta prišla in voščila dober dan, Hauptmann je sprejel iz zabojčka dobrih cigar ponujeno mu smotko in jo pokadil z očitim zadovoljstvom. Gospa Helene Wesenbergova je postavila pred gospo Sonntagovo izbrano dobre kolače in naša celo nekaj pozabljenih kavinah zrn.

Kreis Krainburg

Neumarkt. (600 delavcev pri športu v obratih.) Pred kratkim sta tvrdki Runo in Peko opravili vsaka športni dan v obratu, ki so se ga udeležili skoraj vsi uslužbeni obeh obratov. Pri tvrdki Runo je nastopilo 120 športnikov iz obrata z tvorniško godbo in se potem razdelilo na posamezne športne skupine. Pri tvrdki Peko jih je bilo celo 450 mož in žen. Menjavale so se telovadba na orodju, igre z žogo, lahkoatletske vaje, predavanja ženskih vrst in predavanja prevskih skupin. Socialni poverjenik za Reichskommissarbetriebe Pg. Nechlba, Kreisobmann Steinacker iz Radmannsdorfa in Ortsobmann so se mogli uveriti, da se je šport v obratih uspešno začel tudi v Neumarktu.

Zwischenwässern. (Vzglede sodelovanja vodi do polnega uspeha.) V ozkem sodelovanju športnega društva z NSG-KDF je bila zelo uspešno izvedena cestna zbirka v naši Ortsgruppi. O priliki te zbirke se je vršilo na športnem prostoru športno zborovanje, ki ga je izvedlo športno društvo, vodila pa KdF. Da se je ustvarilo dobro razpoloženje, je sodelovala KdF godba naše Ortsgruppe. Priveditev se je začela z razvijem zastave. Kot prvi so nastopili otroci in so pri igranju štafetnem teku pokazali svoje zanimanje. Nato je sledila nogoletna tekma med tukajšnjim športnim društvom in policijo, katero tekmo je po hudem boju dobila policija s 4:3. V odmoru in na koncu tekme je dekliška skupina izvajala narodne plese, od katerih so vzbudili posebno oni v oberkrainski narodni noši posebno zanimanje. Ves čas je igrala godba vesele komade. Ta lepa prireditvev se je končala s snetjem zastave in pesmimi nacije. Udeleženci so zapustili športni prostor z zavestjo, da so doživeli lepo športno prireditvev in da so malo sodelovali pri izvedbi velike ideje WHW.

St. Martin unter dem Großgallenberg. (Lep uspeh cestne zbirke.) Cestna zbirka za WHW, ki so jo opravili politični vodje Ortsgruppe v občini, je dala za občino prav lep uspeh RM 907. Pri tem so posebno Organisationsleiter Roman Kornik in žnjim vred DAF-Leiter Schwerzler.

Kreis Radmannsdorf

Kronau. (Preimenovanje planinske kočice.) Nemško planinsko društvo je nekdanjo Aljažovo kočico, ki stoji pod severno steno Triglava, preimenovalo v »Kugy-Haus« (Kugy-jeva hiša). Dr. Kugy si je namreč stekel zasluge za raziskovanje in dostop v Juljske Alpe.

Kreis Stein

Stein. (Občutne kazni za prekrške proti določilom o delovni službi.) V zadnjem času se je pokazalo, da ne odleti brez kazni tisti, ki je dandanes še mnenja, da mu ni treba izpolniti službeno obvezo, ki jo je izrekel Arbeitsamt (delovni urad). Pred kratkim so bile tri take osebe iz občine Littai in Waatsch kaznovane, ker so mislile, da jim ni treba ustreči službenemu nalogu Arbeitsamta. Pred sodiščem so se dotični zagovarjali, da so jih ali druge osebe navajale, da ne ustrezajo službenemu nalogu, ali da jih doma niso mogli pogrešati. Amtsgericht Littai je izrekel primerno sodbo, da se kaznuje vsak z denarno kaznijo 500 RM, za primer neizterljivosti pa vsak na 5 mesecev zapora. Tudi morajo obtoženci povrniti stroške kazenskega postopka.

Stein. (Poučni večer.) V zadnjih dneh se je v domu v Steinu zopet vršil poučni večer, ki ga je sklical Ortsgruppenleiter NSDAP Pg. Franz Straßer, ter službeni apel za Ortsgruppenleiterje in Amtsleiterje KVB. Na poučnem večeru je bilo posebno zanimivo predavanje Ortsgruppenschulungsleiterja Pg. Strannerja o vprašanjih rane politike. Pri službenem apelu, h kateremu so bili pozvani tudi Zellen- in Blockleiter, se je razmotrivala vojna zimska pomoč 1942. v okviru velike manifestacije. H koncu je dal Ortsgruppenleiter smernice za bodoče delo štaba

Gospodarske naloge v Oberkrainu

Meje: bodoča vrata Evrope - Zasedanje Kreiswirtschaftsberaterjev Kärntna - Gauwirtschaftsberater ing. Winkler o gospodarski in prehranjevalni podlagi Gaua

V svečani dvorani gospodarske zbornice Kärntna se je te dni vršilo zasedanje Kreiswirtschaftsberaterjev Gaua, pri katerem je Gauwirtschaftsberater ing. Winkler med drugimi pozdravil zastopnika strankine pisarne Pg. dra. Obendraufa, kot zastopnika gospodarske zbornice v Berlinu Pg. dra. Kasparja. V referatu je podal Gauwirtschaftsberater sliko o gospodarski politiki in prehrani Gaua Kärntna. Izhajajoč iz velikanskih potreb vojne je ing. Winkler predložil s tem domovini naložene naloge, ki je po letošnjem pomladanskem apelu za povečanje proizvodnje sledila izredni meri. To je bilo mogoče samo z delom žen, stotisočev mož, starih preko 70 let in mladine.

Nemški vojak pomaga zagotoviti prehrano Gauwirtschaftsberater je nato ugotovil, da se pri preskrbi niso pokazale nobene težkoče. To je večinoma pripisovati razumevanju poljedelstva za pospeševanje večjega sajenja zelenjav in se lahko smatra tudi kot dobro znamenje za nadaljnji potek vojne. Če bodo začetkom te zime mesni in krušni obroki povišani, je to zasluga nemškega vojaka, ki z zavzetjem bogatih ozemelj na Vzhodu ni zagotovil samo lastne

prehrane, temveč je tudi omogočil, da bodo poslani pomembne množice živil nemškemu narodu. Ne nazadnje imajo pri tem tudi velik delež državne železnice in organizacija Todt.

Priprava za zimo

Sedaj je treba pripraviti četrto vojno zimo in sicer s tem, da bodo spravljani v zaloge najvažnejši pridelki za prehrano prebivalstva pravočasno in v odgovarjajoči množini: žito, krompir in zelenjava. Kot uspeh Landesbauernschaft Kärnten je treba omeniti dejstvo, da je razdelitev sadja urejena na način, pri katerem dobi prebivalstvo Gaua odgovarjajoči del sadnega pridelka. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je pečal Gauwirtschaftsberater tudi v vprašanju obratnih dopustov, ki jih je treba kar najbolj omejiti. Končno je povdaril Gauwirtschaftsberater potrebo načrta, ki mora biti s potrebami vojnega gospodarstva v soglasju, za v bodočem miru potrebni podvig na področju industrije, trgovine in rokodelstva, kakor se je na področju tujskega prometa že izvršilo s pred kratkim izvršeno ustanovitvijo centralnega načrtnega urada. Posebno se mora tak načrt izvršiti na ozemlju Oberkraina.

Naloge v Oberkrainu

Važno nalogo je pridobilo Kärnten s priključitvijo Oberkraina. Ta je v glavnem v tem, da to ozemlje gospodarsko popolnoma vključi v Reich, tako da je v vojnem gospodarstvu z vso močjo na razpolago in da se nadalje doseže čimprej enotnost med starim Gauom in tem ozemljem. Končno se morajo kolikor mogoče ohraniti bogate inozemske zveze oberkrainskega gospodarstva, da po vojni stopijo zopet popolnoma v veljavo.

Zunanja trgovina Oberkraina zelo zadovoljiva

Hauptgeschäftsführer gospodarske zbornice dr. Lakomy je podal potem, po odobritvi proračuna za gospodarsko zbornico, opis gospodarskih temeljev na novo h Kärntnu došlih ozemelj, predvsem Oberkraina, ki je s svojimi 2500 km² površine, s svojimi 200.000 ljudmi in svojimi 7000 obrati, površino Kärntna sicer samo za eno četrtnino povečalo, njegovo število prebivalstva pa povišalo skoraj za polovico, število njegovih obratov pa za okoli tretjino. Po opisu najvažnejših industrijskih in rokodelskih panog, njihove zmoglosti proizvodnje in učinkovanja za gospodarstvo tega ozemlja veljavnih izjemnih določil je prešel dr. Lakomy približe na naloge, ki so stavljene gospodarskemu oddelku šefa civilne uprave in ki imajo svoj višek v tem, da se nova ozemlja postavijo popolnoma na lastne noge in da se obstoječi obrati kolikor mogoče ohranijo. Zato je bilo predvsem potrebno, da se dobavijo surovine in skrbi za odvzem industrijskih in rokodelskih proizvodov. V ta namen so se sklenili dogovori s Italijo in Hrvaško, ki kažejo na polju uvoza na splošno zadovoljive, na polju izvoza pa celo izvrstne uspehe. To je tem važnejše, ker so se s tem ustvarili pogoji za obdržanje odzvernega trga na jugovzhodu.

Podpiranje obnovnega dela

Zastopnik gospodarskih zbornic Kärnten in Steiermarka v Berlinu Pg. dr. Kaspar, je končno opisal gospodarska vprašanja teh Gauov, kako jih ocenjuje gospodarsko vodstvo Reicha, in je med drugim ugotovil, da bo gospodarskim zbornicam Gaua dana ustava, ki bo prilagodenja svojstvenosti Gauov. Nadalje se je pečal s položajem obmejnih Gauov, ki naj bodo radi svojega gospodarskega položaja deležni posebnih podpor in sicer z učinkovitim podpiranjem njihovega obnovnega dela. Posebno bo potrebno, donose industrije povišati s pospeševanjem poplemenitevanja proizvodov. Najboljša in predvsem najbolj rentabilna uporaba poljedelskih pridelkov pa je podana s tujskim prometom.

Močna gospodarska struktura za obmejne Gauje

V zvezi s temi izvajanji je govoril Pg. dr. Obendrauf iz strankine pisarne o političnih in gospodarskih temeljih Nemčije v sedanjih vojni in je pri tem postavil v ospredje premik proizvajalnih temeljev v korist Reicha, ki je nastopil s pridobitvijo novega ozemlja. S tem v zvezi je prešel na posebne razmere obmejnih Gauov, kateri, utrjeni v hudih narodnostnih bojih, razpolagajo s posebno udarno močjo, ki so se na različnih področjih pokazale v dobro celokupnega naroda. Narodu na meji morajo biti napravljene Gaui, katerih gospodarska struktura mu daje moč, da vrši svoje naloge ob meji, da ne bodo meje več zapore, ampak vrata Evrope.

Kärnten preskrbljeno z zelenjavo

Po izvajanjih Pg. dra. Obendraufa so sledila poročila posameznih Kreiswirtschaftsberaterjev o preskrbi in raznih gospodar-

Ortsgruppe in naznanil, da bo Ortsgruppe Stein v bodoče imela svoje govorilne ure, da bo imel vsakdor vselej priliko iznesti stranki svoje opravilne želje in pritožbe. Govorilne ure se bodo vršile vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 18. do 19. ure, in vsako sredo od 13. do 14. ure.

Littai. (Prvo šolanje za NS-Frauenschaft.) Pred kratkim je imela NS Frauenschaft svoje prvo šolsko zasedanje, ki so se ga udeležile sotrudnice iz Ortgruppen Littai, St. Martin bei Littai, Kressnitz, Waatsch in Trebeleu. Ortssrauenschaftsführerin Prugger je otvorila zasedanje in pozdravila Pgn. Bader od Gaufrauenschaftsleitung. Le-ta je navzočim ženam v obširnem referatu dajala poglobljeno in takoj znala priti v ožji stik z ženami. Po skupnem kosilu se je zborovanje nadaljevalo. Ob zaključku je govoril Ortsgruppenleiter Rohm kot zastopnik službeno držanega Kreisleiterja.

Seja sosveta gospodarske zbornice

Po zasedanju Kreiswirtschaftsberaterjev je sledila seja sosveta gospodarske zbornice. Predednik ing. Winkler je podal poročilo o organizatorični obnovi gospodarstva Kärntna. Nato se je posvetil predsednik raznim gospodarskim vprašanjem Gaua in je posebno omenjal gospodarstvo z energijo v Kärntnu. Koncem koncev je treba gospodarstvo z energijo tako urediti, da bodo vodne moči Kärntna polagoma in, v kolikor je to sploh možno, nadomestile energijo iz premoga. Predsednik je pozval zastopnike gospodarstva Kärntna, da ne zlorablja na področju preskrbe s premogom prenešene mu samoodgovornosti za neupravičene in preko pristojećih množin presegajoče zahteve, ker je Landwirtschaftsamt pooblaščen, da kaznuje z visokimi denarnimi kaznimi, ako bi se enkratni opomin ne vpošteval.

Kulturna naloga kärntnerske obrti

Prehajajoč na razmere kärntnerske obrti je opozoril predsednik na velike naloge, ki jih bo morala po vojni posebno na kulturnem polju izvršiti. V tej zvezi zadobi na novo ustanovljena mojstrska šola nemške obrti v Klagenfurtu v toliko svoj poseben pomen, ker naj bodo po njej ustvarjeni

Slike z velikega dneva v Oberkrainu

Zaostali padlih in skupina v narodnih nošah prisostvujejo slovesnosti.

Gauleiter dr. Rainer obiše lazaret v Gallentelu

(Bilder: Illk, Klischee NS-Gauverlag, Kärnten.)

Domači Gau Kärnten

Preureditev Musikvereina für Kärnten

V veliki sejni dvorani deželne hiše v Klagenfurtu se je v Gauleiterjevi navzočnosti vršil občni zbor novo ustanovljenega Kärntner Musikvereina, na katerem se je predstavilo novo vodstvo društva in na katerem je bilo podano poročilo o društvenem delovanju. V tej za glasbeni življenj v našem Gauu osnovanem zborovanju, ki se ga je udeležilo veliko vodečih osebnosti, je spregovoril Gauleiter dr. Rainer o načelnih smernicah.

Poleg ureditve koncertne dobe, ki se začne, je bila v razpravi predvsem bodoča ureditev celokupnega glasbenega življenja v našem Gauu in važna vloga, ki je pripadla Musikvereinu pod vodstvom novega predsednika Antona Anderluha pri rešitvi velikih nalog.

Dr. Porsche v Launsdorfu

Ogledal si je jadrano letenje

Konstruktor ljudskega voza Pionier der Arbeit, prof. dr. Ferdinand Porsche je te dni obiskal z vodjo NSFK-Standarte, Hauptsturmführerjem Rudlom jadrano vežbališče Launsdorf. Po temeljitem ogledu vsega ozemlja je prisostvoval dr. Porsche šolanju začetnikov za A-skupino. Pri vajah za C-skupino se je posebno zanimal za pouk motornega vitlanja. Dr. Porsche je bil vendar, kot je znano, prvi avstrijski konstruktor letalskega motorja in je sam izvršil poskusne polete. Zelo se je zanimal za vse vežbanje in šolanje.

Nemški časopisi in knjige

Podeželsko življenje — Kisik v naravi in tehniki — Kosmos — Umetnost naroda

Posebno za tujerodca je zelo dragoceno in potrebno, da zadobi danes vpogled v nemško književnost. Ne gre toliko za obširne knjige, kot za priročne zvezke in časopise, ki človeka točno uvedejo v nemško duhovno življenje.

V ceneni ljudski izdaji založbe Verlag Albert Langer — Georg Müller, München, je sedaj izšlo lepo, sicer po obsegu majhno, toda po vsebini bogato delo kärntnerskega pesnika Josefa Friedricha Perkoniga »Ländliches Leben« (Življenje na deželi), ki bo posebno prebivalstvo Oberkraina zanimalo. Delo te uvede v zunanje in notranje življenje gorskega kmeta, pa naj že opisuje narodno nošo, hišni slog, sobno pohištvo, navade in šege, ples, delo, svatbo, rojstvo ali pa smrt. Nobeden ni bolj poklican to opevati, kot ta z naravo povezani iz kmečke rodbine izhajajoči pesnik.

O »Sauerstoff in Natur und Technik« (Kisik v naravi in tehniki) podaja dr. Hermann Römpf v svoji knjižici istega imena, izšli v Franckhschen Verlagshandlung, Stuttgart, izčrpno in splošno razumljivo potrebne podatke. Iz nje bodo dobili ne samo

strokovnjaki, ampak tudi laiki, kmetje in žene, ki se zanimajo za snov, marsikaj dragocenega.

»Kosmos« se zove 39. letnik mesečnika, ki ga izdaja Franckhsche Verlagshandlung, Stuttgart, z dragocenimi slikami, deloma v barvah. Vse panoge naravoslovja, tako astronomijo, biologijo, rastlinstvo in živalstvo, fiziko, kemijo, boleznin itd. z ljubeznivo obdelava in razširja duševno obzorje čitateljev. Ni čudno, da se je razširil Kosmos po celem svetu.

Pridelovanje predivnih rastlin

Kmet iz Oberkraina daje pobudo o nasadu lanu in konoplje

(Nadaljevanje)

Dobra vrsta lanu so tudi prnaski lan, ravalski lan in pskovski lan. Rigajski lan po naših krajih prav dobro uspeva, njegovo seme moramo vsako drugo ali tretje leto na novo naročiti, ker v naših krajih hitro spremeni svoje dobre lastnosti.

Kakor že rečeno, se vrši lanenasetev v različnih letnih časih. Zimski lan sejemo zgodaj, navadno v drugi polovici avgusta, vsekakor tako zgodaj, da se do zime doobra obraste. Pomladni lan sejemo od pričetka do srede aprila, pozni lan ali jesenščak pa šele meseca rožnika n. pr. po ječmenovini.

Za lan je treba zemljo tako skrbno pripraviti, tako zrahljati in plevla očistiti, kakor n. pr. za proso. Pridetek lanu znaša, če so dani vsi pogoji za dobro rast, približno od 1 ha 10 do 25 metrskih stotov suhih lanenih stebel in 2.50 do 5 hl semena. Seveda vpliva na pridelek tudi to, ali je setev lanu gosta ali redka. Od redko sejane setve dobimo več semena pa manj stebel pa bolj debelo predivo.

To kar smo doslej povedali o lanu, velja le za njega setev in obdelovanje na polju. Sedaj si pa oglejmo še izdelovanje lanenega prediva. Predivo dobimo iz ličja lanenih stebel. To ličje se nahaja med vnanjo kožo in znotraj ležečim lesom. Ličje se trdno drži kože in lesa ter se da odločiti le s pomočjo gojenja. Gojen lan je treba šetreti, otrepati in mikati, da dobimo predivo.

a) Pripravljanje lanu. Lan se lahko pripravljati ali goji na več načinov. To vidimo posebno v tovarnah. Tam ga pripravljajo z gorko vodo, z vročo vodo, ali pa tudi s soparo. Mi ga pripravljamo navadno le na rosi, ali pa v mrzli vodi. Na rosi se pripravljajo lan tako-le: Suhl lan se na drobno razgrne po kaki trati ali na travniku, s katerega je otava že spravljena. Tukaj se pusti lan toliko časa (4 do 10 tednov), da postane les vsled dežja in rose krhek in se

»Kunst dem Volk« (Umetnost narodu) izhaja kot mesečnik v Verlagu Heinricha Hoffmanna, Wien, in prinaša čudovito lepe, pisane in črne, posnetke znamenitih umetniških del preteklosti in sedanosti; vsi kulturni narodi so zastopani, čeprav je nemški umetnosti, bodisi risbam, slikam, kipom, stavbam, ali ročnim izdelkom, določen poseben prostor. Obširna pojasnila pojasnjujejo notranjo zvezo umetnika in predočujejo življenje in delovanje nadaljnjih stvariteljev.

Wilhelm Marks.

rad lomi in trga. Med tem časom je treba lan enkrat ali dvakrat obrniti, da se bolj enakomerno pripravi. Obrača se na ta način, da se podiže pod lanina stebelca blizu vrha dolgi, tanki in gladki koli, s katerimi se vzdigne in položi lan tako na drugo stran, da ostane v koreninami pri tleh.

Če je bilo vreme ugodno in smo lan obrnili, dobimo pri takem pripravljanju lepo predivo. Če je pa vreme presušeno ali premočno, nam lan preveč segnije; zaradi tega se predivo rado trga. O suhem vremenu se pa lan premalo zgobji in vsled tega slabo tare. Pri takem gojenju se še rada prime lanu tudi takomenovana črna rosa, ki je vzrok, da se predivo noče beliti.

Veliko bolj enakomerno, pa tudi hitreje se goji lan v vodi: Če gojimo lan v vodi, imamo pač nekoliko več dela, zato dobimo pa predivo, ki se veliko lažje obdeluje, preden ga pričnemo presti.

Za gojenje v vodi je treba pripravne vode. Voda mora biti mehka in topla 18 do 20° C. Voda iz potokov, rek in ribnikov je prav dobra, trda in mrzla pa ni zato, če se ni preje ugrela na soncu. Če hočemo gojiti lan z vodo iz potokov, rek in ribnikov, moramo na obrežju izkopati pripravne jame v katere napeljemo vodo; te jame naj bodo do 3 m široke 1 do 1½ m globoke in po potrebi dolge. Izkopane jame je obzidati in zadelat z cementom ali pa obiti z deskami da se zemlja ne ruši. V potokih ali ribnikih samih ne smemo gojiti lanu, ker bi se voda tako izpridila, da bi nam ribe poginile. Male množine se lahko gojijo tudi v kadeh.

V jame ali kadi je lan vložiti plastoma, tako da se tiči snop snopa. Čim višje stoji voda v jami, tem več leg lanu se spravi v njo. Nazadnje se čez zgoraj ležeče snopice polože deske in oblože s kamenjem, da stoji voda še za 10 cm visoko nad lanom. Če voda upade, jo je zopet napeljati, da pride lan pod vodo. V vodi je lan v enem ali dveh tednih zgoben. Debelo stebelnat in zeleni lan je prej dober, kakor drobno stebelnat

in dozoreli lan. Gorka in mehka voda ga tudi prej zgobji.

Če gojimo lan v vodi, moramo prav posebno paziti na to, da ga vzamemo o pravem času iz vode. Ko je dosti zgoben, ga je nemudoma spraviti iz jame, sicer bi se predivo trgalo kakor pajčevina. Da ujamemo pravi trenutek, moramo lan večkrat pregledati. Ako se stebala lomijo, če jih prepognemo blizu korenine in potem na sredi, in če se da lahko izluščiti les od ličja, ne da bi se pretrgalo ličje, tedaj je lan dosti zgoben. Dokler se pa ličje rado ne odluči, ne smemo vzeti lanu iz vode, ker se potem predivo ne da dobro izdelovati. Ličje zgojenega in še mokrega lanu se sicer rado trga; to pa nič ne dě, kajti to ličje postane zopet trdno, kakor hitro se posuši.

Ako je lan zgoben, je treba odstraniti kamenje in deske, lanene snopice pa je pravilno vzeti iz vode in postaviti na bližnjem kraju pokonci, snop pri snopu, da se voda odcedi. Nato je lan razgrniti po kakšni pokošeni trati, da se posuši. Če je vreme lepo, je lan hitro suh. Če ga zmoči med tem časom dež, mu nič ne škoduje, ampak celo koristi. Po dežju je lan zmerom obrniti. Popolnoma suh lan je spraviti o lepem in toplen vremenu. Povezati ga je v večje snope in spraviti na suh kraj. Od lanu, katerega je med sušenjem namočil dež, dobimo bolj svetlo predivo, vendar ni čakati na dež, temveč ga je spraviti kakor hitro se posuši.

(Dalje prihodnjič)

Bo svetu

Nekega dne sredi poletja ne čujemo več kuckavic in kmalu nato pojenja žvrgolenje in petje naših krilatih pevcev. Takrat že lahko mislimo, da se bližamo jeseni. Čas okrog Male Gospojne je čas, ko se zbirajo lastovke na odhod v daljnje južne kraje, tedaj vemo, da je jesen že tu, čeprav nam jo še prikriva koledar. Kaj prav za prav žene ptice selivke k preseljevanju, dozdej še ni popolnoma jasno. Letos je pa to vprašanje še bolj zanimivo in sicer v zvezi z vprašanjem ali se bo letos selitev ptic izvršila po dosedanjih običajih, ali se bo poznal vpliv sedanje vojne na preseljevanju ptic v tople kraje. Prijatelji in ljubitelji ptic in narave se za to posebno zanimajo, zanimalo bo pa tudi druge kraje in dežele, iz katerih se jesenska selitev ptic vedno vrši. Streljanje na frontah namreč pticam ni popolnoma vseeno in ni izključeno, da bodo tudi fronte na preseljevanje ptic nekoliko vplivale.

Kreisleiterju Sillerju, v Württembergu se je posrečilo na lovu v gozdu ujeti pet pobeglih francoskih ujetnikov.

Grozna živalska žaloigra se je odigrala v Susendalu na Norveškem. 58 ovc in dve kozli je skozi več dni napadala tolpa volkov. Volkovi so napravili tako strašno krvavo klanje, da so našli vse živali mrtve ali pa na pol mrtve.

V bližini Kamenca je zbudila veliko pozornost bela lastovka, katero so njene vrstnice divje zasledovale in napadale. Tak redek primer dobimo sicer le še v zooloških zbirkah, v katerih najdemo tudi bele kose in rdečerepke.

Dr. F. J. Lukas

Ausschneiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

111. STUNDE.

Leichte Wiederholungsaufgaben:

- Setzen Sie folgende Sätze in die leidende Form:
(Bsp.: Karl begleitete den Fremden bis zum Kino — der Fremde wurde von Karl bis zum Kino begleitet).
- Das Stubenmädchen hat den Staubsauger benutzt.
- Wer hat die Torte gegessen?
- Die Einwohner des Gaues verehrten den Gauleiter.
- Die Arbeiter füllten die Flaschen mit Wein.
- Karl zerschlug das Glas mit einem Stein.
- Die Polizei kündigte die Vergeltungsmaßnahmen auf Plakaten an.
- Antworten Sie mit ganzen Sätzen auf folgende Fragen:
(Bsp.: Wem hat Karl den Schlitten geborgt? (sein Bruder) — Karl hat seinem Bruder den Schlitten geborgt.)
- Wem gleicht dieses Kind? (seine Mutter)
- Was schreibst du da? (ein Brief)
- Wo warst du gestern? (Theater)
- Wem liefern Sie diese Milch? (Gaukrankenhaus)
- Wo siehst du das Flugzeug? (Luft)
- Wohin fährt du morgen? (Schule)

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen.

- Ich bin eigenes zu dir gekommen, weil ich dich sprechen wollte.

- Was wollen Sie eigentlich von mir? Ich möchte Sie nur fragen, ob dieses Buch Ihr Eigentum ist.
- Wer ist der Eigentümer dieses Gartens? Mein Onkel.
- Während sie ihn ansah, lächelte sie eigentümlich.
- Ich glaube nicht, daß sich dieses Rad zum Wettrennen eignet.
- Eile mit Weile! (Sprichwort)
- Wenn Sie in die Stadt gehen, vergessen Sie nicht, einen Kohleneimer zu kaufen.
- Das Dorf wurde durch den Brand gänzlich eingäschert.
- Die Luft ist hier ausgezeichnet, Sie müssen sie tief einatmen.
- Was bilden Sie sich eigentlich ein!
- Dieser Kaufmann mußte der Steuerbehörde Einblick in seine Bücher gewähren.
- Bei Müllers wurde heute Nacht eingebrochen, aber der Einbrecher konnte nicht erwischt werden.
- In Kriegsgebieten müssen die Bewohner der Orte bei Einbruch der Nacht in ihren Häusern bleiben.
- Dank dem schönen Wetter konnte die ganze Ernte rechtzeitig eingebracht werden.
- Infolge eines Rohrbruches ist das Wasser in die Zimmer eingedrungen.
- Ich habe meinen Freund eindringlichst davor gewarnt, den Fremden etwas anzuvertrauen.

- Welchen Eindruck haben Sie von seiner Rede? Den besten.
- Es ist mir einerlei, ob wir den Ausflug per Rad oder per Bahn machen.
- Einerseits möchte ich gerne mitfahren, andererseits aber habe ich keine Zeit.
- Ich habe einen Einfall; Schicken wir der Tante Rosa eine Ansichtskarte.
- Was fällt Ihnen ein, den armen Hund so zu quälen; ich werde Sie beim Tierchutzverein zur Anzeige bringen.
- Nach einer Stunde Verfolgung gelang es, den entkommenen Verbrecher wieder einzufangen.
- Bevor Sie in den Sumpf gehen, müssen Sie die Stiefel gut einfetten.
- Ich hoffe, Sie werden sich zur Besprechung einfinden.
- Wenn Sie jagen wollen, müssen Sie vorher bei der zuständigen Behörde eine Eingabe machen.
- Er war ein eingefleischter Jungeselle und war trotz hohen Steuern nicht zum Heiraten zu bewegen.
- Ist heute viel Post eingegangen? Nein, nur zwei Briefe und die Zeitungen.
- Der arme Hund ging infolge eines Lungenleidens ein.
- Ich stellte ihm meine Fragen, aber er wollte darauf nicht eingehen.
- Infolge des starken feindlichen Abwehrfeuers mußten sich die Soldaten während des Angriffes wiederholt für einige Zeit eingraben.

Wörter.

- Abwehrfeuer (s) — obrambni ogenj, obrambno streljanje
Angriff (m) — naskok, napad
eigenes — nalašč

- eigentümlich — lasten, poseben
eigen (sich) — sposoben biti
Eimer (m) — vedro
einäschern — požgati, upepeliti
einatmen — vdihati
einbrechen — vlomiti
einbringen (Ernte) — pospraviti (letino)
eindringlich — živ, prodirljiv
einfangen — ujeti
einfetten — namastiti, namazati
einfinden (sich) — priti, znajti se
eingehen (Tier, es ging ein, es ist eingegangen) — poginiti;
eingraben — zakopati
Kriegsgebiet (s) — vojno področje
Lungenleiden (s) — pljučna bolezen
Rohrbruch (m) — razpoka vodovodne cevi
Steuerbehörde (w) — davčni urad, davčna oblast
Sumpf (m) — močvirje, barje
Vergeltungsmaßnahme (w) — povračilo, plačilo
Wettrennen (s) — tekmovalna dirka

Redewendungen.

- Eile mit Weile! — Hitri, a ne prenašli se!
Einblick gewähren — vpogled dopustiti
bei Einbruch der Nacht — v mraku
einerseits — andererseits — z ene strani — z druge strani
Was fällt Ihnen ein! — Kaj vam pride na misel
zur Anzeige bringen — naznaniti, ovaditi
eine Eingabe machen — (prošnjo) vložiti
ein eingefleischter Jungeselle — trdovraten samec
er war nicht dazu zu bewegen — ni se dal pregovoriti
Post geht ein — pošta dojde

Wirtschaftsaussenstelle Radmannsdorf

Die Wirtschaftsaussenstelle in Radmannsdorf muß infolge Einberufung des Leiters geschlossen werden. Die wöchentlichen Sprechstage werden jedoch weiterhin durch den Hauptgeschäftsführer der Wirtschaftskammer Kärnten oder allenfalls einen anderen Herrn abgehalten werden.

Der Reichsstatthalter in Salzburg
Landeswirtschaftsamt für den Wehrwirtschaftsbezirk XVIII

Betrifft: Petroleumbewirtschaftung.

Im Wehrwirtschaftsbezirk XVIII werden auf die von den Wirtschaftsamtern ausgegebenen Petroleum-Bezugsanweisungen in IV. Vierteljahr 1942 und voraussichtlich auch im I. Vierteljahr 1943 folgende Monatshöchstmengen abgegeben.

B 1	1 Liter monatlich
B 2	2 Liter monatlich
B 3	4 Liter monatlich
K	6 Liter monatlich
H	10 Liter monatlich

Die Berechtigungsscheine der Reichsstelle Serie D (grün) sind auch weiterhin neben den neu zur Ausgabe kommenden Serien E und F (weiß) im IV. Vierteljahr gültig. Die Einzelhändler können gegen diese Berechtigungsscheine bis zu 20 Liter im Einzelfall ausliefern. Weiters bestimme ich, daß die von den Einzelhändlern belieferten Berechtigungsscheine künftig ohne Einhaltung einer besonderen Frist an die Lieferfirma zwecks Einlösung weiterzugeben sind.

gez. Pistauer.

Reichsstatthalter v. Salzburg
Landeswirtschaftsamt für den Wehrwirtschaftsbezirk XVIII

Zadeva gospodarstvo s petrolejem.

V Wehrbezirku (obrambnem gospodarskem okraju), bodo Wirtschaftsamter (gospodarski uradi) nakaznice za petrolej izdajale v IV. četrtletju 1942. leta in predvidoma tudi v I. četrtletju 1943. leta sledeče najvišje količine na mesec:

B 1	1 liter mesečno
B 2	2 litra mesečno
B 3	4 litre mesečno
K	6 litrov mesečno
H	10 litrov mesečno

Izkaznice o upravičenosti, izdane po Reichsstelle, serija D (zelene) so tudi še naprej veljavne v IV. četrtletju poleg na novo izdanih serij E in F (belih). Trgovci na drobno lahko na te izkaznice v upravičenosti dobavijo v posameznem primeru do 20 litrov. Nadalje določam, da je izkaze o upravičenosti, na katere so trgovci na drobno dobavili, zaradi zamenjave poslani v bodoče dobavni tyrdki, ne da bi bili vezani na poseben rok.

podp. Pistauer.

PLAMEN

Schmiedegenossenschaft m. b. H.

Bau- u. Schuhnägel, Handelschrauben, Isolatorenstützen, Skibindungen, Kunstschmiede

KROPP - OBERKRAIN

MALI OGLAS

Vas za par Pfennigov reši vseh Vaših skrbi

On išče in najde,
on kupi in proda,
on ima vedno uspeh!

Vsaka beseda stane 6 Rpf in debelo tiskana 12 Rpf. Pristojbina za dopis 25 Rpf.

Oglase sprejemata do ponedeljka in srede in sicer

NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt, Bismarckring 13

NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg, Veldeserstr. 6

Karl Zaiz

Bürstenbinderei

VIRJE 4

Post Zwischenwässern

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Anton Wagner

Radmannsdorf

Färberei

und

chemische

Reinigung

Inserirajte - uspeli boste!

Hafnermeister

Josef Matiasch

Erzeugt jede Art Öfen und Sparherde

Mannsburg Oberkrain

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

„Bee“

Franz Kregar

Möbel-Tischlerei

Wischmarje

St. Veit a. d. Save

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Franz Schramek

- Ornamentenspengler
- Installateur
- Kupferschmied
- Ornamentni klepar
- Installater
- Kotlar

Neumarkt, Oberkrain

Pestotnik Paul

Schuhmacher - Moste, P. Komenda
erzeugt Straßenschuhe und Hausschuhe

Mali oglasi

Služba dobi

Iščem 2 mizarška pomočnika in vajenca za trajno zaposlitev. Naslov pri upravi Karaw. Bote, Krainburg.

Sodarskega pomočnika sprejemem. Dopise na Karaw. Bote Krbg. pod „Dobra moč“.

Službe išče

Trgovska pomočnica začetnica išče mesta v trgovini z mešanim blagom, najraje na Gorenjskem. Dopise na Karawanken Bote pod števil. 2248-6

Prodaj

Harmonikotritonsko fe „Prostor“ prodam za 900 RM. Naslov pri Karaw. Bote, Krainburg.

Eisengießerei

Glocke

St. Veit a. d. Save

liefert rasch und sauber

LACKFABRIK

Ludwig Marx

AKTIENGESELLSCHAFT

DOMSCHALE

Wasserturbinen, autom. Oeldruckregulatoren, Kühlmaschinen und Venetianer Gatter erzeugt

G. F. Schneider

Maschinenbau - Laak a. d. Zaier

Übernimmt auch die Reparatur sämtlicher Maschinen

Spezialhaus für Herrenmoden

Karl Pickel

Klagenfurt, Paradeisergasse 4, Ecke Domgasse 8 - Ruf 1245

Kärntnerische

Landeshypothekenanstalt

Klagenfurt

Domgasse 3

Fernruf 2416, 2417

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften. - Gewährung von Gemeindegeld-Darlehen und reichsverbürgten Darlehen. Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuld-scheinen. - Haftung des Reichsgaues Kärnten.